

ZENE ÉLMÉNY

MUSIC EXPERIENCE

MEGOLDÁS EGYÜTT!

MILYEN VAGY MA?

PRÓBA, RAJTA!

FELVÉTELI

OSZTÁLYVIZSGA

FELZÁRKÓZÓ

ALAPVIZSGA

ÉNEK-ZENE, ZENE, ÉNEK

NÉPZENE, ZENETÖRTÉNET

FORMÁK - SZAKSZAVAK - ELEMÉK

HANGZATOK - AKKORDOK - ÉRZET

HANGKÖZÖK - INTERVALLUMOK

SKÁLA - HANGSOR és a HANGOK

JELEK, KÓDOK, RITMUSOK

Hú, mennyi mindent tudok!

JÁTÉKLEÍRÁS

SZERETTEL KÖSZÖNTELEK!

A JÁTÉK 5+1 PÁLYÁT TARTALMAZ. MINDEN PÁLYA EGY-EGY LÉPCSŐ, S EGY-EGY ZENEI ÉV.

A SZINT ÉS A SZÍNVONAL EGYRE MAGASABB, TÖBB, ÖSSZETETTEBB.

A PÁLYÁK OLYANOK, MINT A VILÁG. EGYRE TÖBBET LÁTUNK: KERT, MEZŐ, ERDŐ, ... AHOL MEGISMERHETŐ ÉS ÖSSZEGYŰJTHETŐ MINDAZ, AMI SZÜKSÉGES LEHET. A JÁTÉK VÉGÉRE PEDIG KIALAKUL EGY KÜLÖNLEGES CSOMAG, TELE ÚTRAVALÓVAL. EZ A TE ÚTRAVALÓD, AMIBŐL BÁRMIKOR AZ ÉVEK SORÁN KIVEHETED, AMI ÉPP TÁMOGAT.

Nézd a **LEVEL PRE (Előkészület)**, 1. 2. 3. 4. oldalakat!

Egy-egy zenei témakörhöz (évhez) kapcsolódó legfontosabb, és mindennapi szakmai kifejezéseket, szakszavakat látsz rajtuk.

A **Kalendorok** oldalán pedig MINDEN fontos és apróbetűs szakmai szót (terminus technicus-t) megtalálsz, amivel teljesen bebiztosítod magad ... és a felvételig, a vizsgáid.

Sorban, oda-vissza, össze-vissza nézz a szavakra és

- I. Figyeld meg: mi ugrik be ...
- II. Engedd, hogy emlékezz, ellazulva ... egyre nyugodtabb és mélyebb légzéssel ... csukott szemmel ...
- III. Ami újdonság, kikeresheted a szótárban. E szótár egyben megoldókulcsként szerepel olyankor, amikor vizsgára készülsz.
- IV. Ha tudáspróbát szeretnél, vagy ha a szakszókészletet gyakorolnád, minden szót és kifejezést kikereshetsz a megoldókulcsban. Ez a pályák alatt található, szintekre bontva.
- V. A Megoldókulcsban PLUSZ ÉRDEKESSÉGEK és TUDÁS várnak! 2-10-40-50 szóval is többet lelhetsz ott, mint a pályán.
- VI. A megoldókulcs zenei szakszótárként is működik, bármikor érdeklődők, zenegyakorlók és ifjú zenebarátok számára.
- VII. Örömmel telve, élvezd és alkalmazd a tudásod, megtapasztalva, ahogy egyre jobban és jobban megy minden.

Készíthetsz kártyákat is a szakszavakból és az összefüggéseikből. Ezzel MEMORY-t, GYŰJTÖGETŐS-t, ... játszatsz.

JÓ JÁTÉKOT! JÓ GYAKORLÁST!

MIT HOL TALÁLSZ A JÁTÉK SORÁN?

LEVEL PRE: ALAPOK és GYÖKEREK ÜLTETŐJE			4.
LEVEL 1. A ZENE-KERTBEN			5.
LEVEL 2. MÁSODIK TEREP: RÉTJÁRÓ			6.
LEVEL 3. ERDŐ- ÉS VÁRJÁRÓ FELFEDEZŐ			7.
LEVEL 4. A NEGYEDIK DIMENZIÓ HARCOSA			8.
LEVEL 5. KALANDOR			9.
MEGFEJTÉSEK – MEGOLDÓKULCS	VillámVálaszok ABC-rendben	LEVEL PRE ...	10.
MEGFEJTÉSEK - MEGOLDÓKULCS	VillámVálaszok ABC-rendben	LEVEL 1.	13.
MEGFEJTÉSEK - MEGOLDÓKULCS	VillámVálaszok ABC-rendben	LEVEL 2.	19.
MEGFEJTÉSEK - MEGOLDÓKULCS	VillámVálaszok ABC-rendben	LEVEL 3.	28.
MEGFEJTÉSEK - MEGOLDÓKULCS	VillámVálaszok ABC-rendben	LEVEL 4.	39.
MEGFEJTÉSEK - MEGOLDÓKULCS	VillámVálaszok ABC-rendben	LEVEL 5.	56.
ELKÖSZÖNÉS			58.

VILLÁMKÉRÉDÉSEK
~ 50 elemőzsia az úti kosárba

PENTA	TIZENHATOD	SZÜN	CHORD	VONALKÖZ	ÜTEMVONAL	
OKTÁV	JÁTÉKDAL	ÖTVONAL	TI	TETRA	FEJ	,
EGÉSZ	VONAL	FORTE	ÜTEM	GERENDA	HEXA	
'	PIANO	ALLEGRO	KORD	NEGYED	TRI	TITI
PÓTVONAL	PRÍM	TÁ	NYOLCAD	FÉL	SZOLMIZÁCIÓS HANGOK	
TON	GYERMEKDAL	TÁÁ	DECRESCENDO	f	ÜTEMMUTATÓ	
SZINKÓPA	p	SZÁR	VIOLINKULCS	VÉGE	ISMÉTLÉS	
TÖRZSHANGOK	BI	CRESCENDO	ZÁSZLÓ	PENTATON		

VILLÁMKÉRDÉSEK

Majdnem 100 elemőzsia az úti kosárba

ÉLES mp BASSZUSKULCS ' HANGCSALÁD SZÁR VÉGE DÚR
 TON KERESZT GYERMEKDAL TÁ DECRESCENDO NYÚJTOTT f ÜTEMMUTATÓ
 EGÉSZ F-dúr VONAL mf FORTE DÓR ÜTEM , GERENDA TÁÁ
 RUBATO PIANO PRÍM ALLEGRO KORD RIRI HEXA g-KULCS
 PÓTVONAL CRESCENDO BÉ TRI ZÁSZLÓ KÉTVONALAS NYOLCAD FÉL e-moll
 JÁTÉKDAL SZÜ ÖTVONAL TITI MOLL TETRA FEJ G-dúr KVART
 PENTA ZSOLTÁROZÓ TIZENHATOD KONTRA CHORD VONALKÖZ DUDANÓTA PONT
 ISMÉTLÉS KANÁSZTÁNC RITMUS RÉGI KVINTVÁLTÁS PARLANDO SZEKUND
 KVINT TEMPO GIUSTO MOLL ERESZKEDŐ OKTÁV VIOLINKULCS SZINKÓPA
 p FERMATA TÁÁÁÁ HÉTFOKÚ ÜTEMVONAL PRIMA VOLTA SZEKUNDA VOLTA
 ÖTFOKÚ NEGYED TERC KORONA LÁ-TETRATON TÖRZSHANGOK BI
 ABCD NAGY ABC-s HANGOK SZÜN f-KULCS PENTATÓN d-moll A⁵ B⁵ A B

VILLÁMKÉRDÉSEK

~ 120 útravaló az út kosarába

PERIÓDUS mp ERŐS BASSZUSKULCS ' HANGCSALÁD A A⁵A⁵A DÚR 6/8
 TON ÁTKÖTÉS SZVIT KVART DECRESCENDO SZEXT NYÚJTOTT f ÜTEMMUTATÓ
 EGÉSZ KUPOLÁS VONAL mf FORTE ÚJ ÜTEM GERENDA HEXA DÓR
 PENTA MENÜETT KONTRA ABCA CHORD VONALKÖZ DUDANÓTA PONT
 PÓTVONAL GYENGE TRI RÉGI NYOLCAD KÉTVONALAS FÉL BAROKK
 BALLADA JÁTÉKDAL ÖTVONAL MOLL TETRA # FEJ D-Dúr pp ABCA
 , RUBATO GYERMEKDAL PRÍM ALLEGRO KORD RIRI g-KULCS SZEKUND
 ABBA ISMÉTLÉS ÖSSZHANGZATOS MOLL ZÁSZLÓ KVINTVÁLTÁS PARLANDO TÁ
 KVINT TEMPO GIUSTO ff ERESZKEDŐ b OKTÁV VIOLINKULCS SZINKÓPA SZÜ
 TÁÁÁÁ p FERMATA HÉTFOKÚ ÜTEMVONAL AA⁵BA PRIMA VOLTA SZEKUNDA VOLTA
 ÖTFOKÚ VEZETŐHANG NEGYED TERC KORONA LÁ-TETRATON
 TÖRZSHANG A⁵B⁵AB NAGY ÉLES SZÜN f-KULCS BI g-moll ABCD
 SZÁR VÉGE TÁÁ TIZENHATOD CRESCENDO TITI PIANO KANÁSZTÁNC RITMUS

VILLÁMKÉRDÉSEK

~ 120-150 útravaló a kosárba

Aszimmetrikus Periódus Mixolíd Erős m Basszuskulcs ' Hangcsalád Szár Vége Dúr 6/8 mp
 Volta D Fríg Ton Szext Átkötés Szi Decrescendo Gyermekdal Táá f Ütemmutató
 Hármashangzat # Egész sz Vonal Augmentáció mf Forte Új Ütem Gerenda Hexa
 Gregorián Menüett Diminúció Tizenhatod Kontra Chord Vonalköz Dudanóta ABCD Tripla
 Kánon Szillabikus Pótvonal Crescendo Gyenge Tri Régi Nyolcad d" Fél Barokk
 Trubadúrlíra Játékdal Szü Dór Ötvonal Titi Moll AA⁵A⁵A A-dúr pp Nyújtott
 Rubato Kürtmenet B Piano Prím Allegro Kord riririri g-kulcs Tá , Kvart Összhangzatos
 b Kupolás Da Capo al FINE Ismétlés Kanásztánc ritmus Zászló Kvintváltás Parlando Szekund
 Kvint Tempo giusto ff Ereszkedő Oktáv Violinkulcs Szinkópa Dallamos ABCA Tetra
 Világi Fermata Táááá Váltakozó Hétfokú Ütemvonal Prima volta szekunda volta ABBA
 Ötfokú Melizmatikus Fej Negyed Terc Korona Lá-tetraton Pont Törzshang
 A⁵B⁵AB Nagy Éles Szün f-Kulcs Bi c-moll Egyházi Ballada Pentaton

LEVEL 4. **A NEGYEDIK DIMENZIÓ HARCOSA**

MusiXperience ZENEÉLMÉNY

KIEMELT VILLÁMKÉRDÉSEK

~ 110 elem

Periódus	D	Szonáta	Dudanóta	Adagio	Orgonapont	CODA	Kanásztánc	ritmus	OP	Szekvencia
Párhuzamos hangsor		Kvint	Vezetőhang		Erős zárlat	Utótag	Kvintváltás		Gyenge zárlat	Zsoltározó
Lá sor fi-vel		Késleltetés	Bikord		Tempo giusto	Pentaton	lá-tetraton		Kupolás	Triós ... B
Dallamos moll		Enharmónia	HOB		Maggiore-minore	Parlando	lá-sor tá-val		Késleltetés	Egész
Egész		Hármashangzat	Pódia		Hangzástípus	Vivace	Decrescendo		Kvintoszop	N Szvit
Allegro	Alap	Rondó	Fordítások	BWV	Mellék	Largo	Andante	6	Presto	6 4
Crescendo		1 tagú ___		Forte	Előke	Piano	Metria	Mezzopiano	Előtag	Trió
Izo	Barokk	m	Kis háromtagúság		Hetero	a	Aszimmetrikus		A bűvös szám a zenében	Funkciók
KV	Folklorizmus	terc		Bécsi klasszicizmus		Ritenuato		Opus szám	Reneszánsz	Felvilágosodás
Szonátarondó	Ál	Autentikus	Utójáték	Plagális	Fél	RV	Fél	Andante		Expozíció
Fő	Adagio	Repríz	k	Fokszámok	Kvintkör		Párhuzamos modus		Zárlat	Ritmia
Ballada		Tritonus		Vonósnégyes	Kamarazenekar	Sz	Klarinétkvintett		Triós forma	Lento
Ambitus		Kidolgozás	Alteráció		Kromatika	Szillabia		Moduláció	Egészhangú	T - S - D

Dal Periódus Előjegyzés D Szonáta Dudanóta Adagio Orgonapont Módosítójel CODA Kanásztánc ritmus OP Szekvencia D-SD - T
 Opera Ambitus g''' Hangnemi kitérés Kadencia Alteráció Kromatika Poco Szillabia Harmonikus Ritardando Moduláció Egészhangú
 Párhuzamos hangsor Verseny Kvint c1 Vezetőhang Mérő Erős Utótag B6 Eol Kvintváltás Vivaldi N3 Bach Dó-sor fi-vel 2
 Előjáték Fő Sarabande Adagio sz6 k Kadenciarend Orgánum Fokszámok Moderato Kvintkör Párhuzamos modus Zárlat Piú
 Leggiero Lá sor fi-vel Késleltetés Bikord Tempo giusto Izofón Vivo Pentaton e'' lá-tetraton Kupolás B Grave Triton Funkciók
 KV Folklorizmus terc d'' Fő Bécsi klasszicizmus Ritenuto Opus szám Courante Szonátaforma Líd Felvilágosodás Modális
 Dallamos moll Enharmónia Szextola HOB Maggiore-minore Hangsor Parlando Lá-sor tá-val Vonósnégyes Késleltetés Egész
 Ouverture Crescendo D⁶ Tritónusz 1 tagú Forte Kisnyújtott Előke Hangnem Piano Metria Szext Mezzopiano Előtag Trió
 Egész Cantabile Hármashangzat Pódia B8 Természetes Hangzástípus Vivace Kvint Decrescendo Kvintoszop N Prím Szvit
 Allegro A,, Kvartola Alap pp Rondó Fordítások Kiséles BWV Mellék Largo Andante Duola 6 Presto Triola
 Izo oldás Barokk m Vonuló szinkópa Kis háromtagúság Hetero a Aszimmetrikus Bűvös szám Domináns⁷ A⁵B⁵AB
 Szerenád Esztam Mozart Grazioso Zsoltározó Dó-sor tá-val Händel Melodikus Kvint Szimfónia Haydn B4 D⁶ Fél
 Szonátarondó m⁶ Ál Dúr Gyenge Utójáték Plagális Fraktál Gigue Andante Autentikus D⁷ Szi
 Ballada Moll Ritmia E-dúr Vonósnégyes d-Fríg Kamarazenekar Sz Klarinétkvintett Triós Lento M⁶₄ f-moll mf
 Előjegyzés Mixolíd VII Vezetőhang C-kulcs Mellék Hangkészlet Folklorizáció a-3-5 Moderato Sz⁶₄ A A⁵BA A-dór d-lá-pentaton
 f, Kvart RV Fél Allemande Oktáv Beethoven ⁶₄ Naturális Bourrée Módosítójelek Reneszánsz
 Hangközök (minden), Hármashangzatok (minden) Modális-Egyházi-Hétfokú hangsorok (összefoglaló), Formatan-fogalmak, Mollok

LEVEL PRE ...

SZAKSZÓ	TÉMAKÖR	JELENTÉS, ÉRTELEM
'	Jel	Felső. A kellemesnél magasabb hangok családjának jele.
,	Jel	Alsó. A kellemesnél mélyebb hangok családjának jele.
ALLEGRO	Tempó és karakterjelzés	vidáman; megvalósulás: gyors
BI	Hangsorok	2; két hangból álló hangsor
CHORD	Hangsorok	Lánc, fűzér. Szomszéd hangok sora. Hanglánc, hangfűzér. görög
CRESCENDO	Hangerő	Fokozatos, folyamatos hangerő növekedés, hangosodás
DECRESCENDO	Hangerő	Fokozatos, folyamatos hangerő csökkenés; halkítás
EGÉSZ	Ritmus	Ritmusérték; jele: üres fej. Hangoztatása: Táááá
f	Hangerő	A Forte (hangos, erős) rövidítése
FEJ	Jel (Ritmus)	A kottában a hang része
FÉL	Ritmus	Ritmusérték; jele üres fej és szár; Hangoztatása: Táá
FORTE	Hangerő	Erős, hangos. Jele és rövidítése a kottában: f
GERENDA	Jel (Ritmus)	A kottában két hang áttekinthetőségét és tagolását mutatja
GYERMEKDAL	Népzene	Gyermekkorba, zenei előképzőben és általános iskola 1-2. osztályaiban tanult dalok. Kevés hang alkotja (2-3-4-5-6) Sokszor kérés: bajelhárítás, jókívánság (szépség, időjárás, bőség)
HEXA	Hangsorok	6; Hat hangból álló hangsor
ISMÉTLÉS	Jel	Egyenes függőleges mentén két pont egymás felett
JÁTÉKDAL	Népzene	Zenei előképzőben és általános iskola 1-2. osztályban tanult dal Ősi. Kevés hang alkotja (2-3-4-5-6).
...KORD	Hangsorok	Lánc, Fűzér; Szomszédos hangok sora. Magyaros írásmódban. Előtte szám jelzi, hány hangból áll a hangsor - hangfűzér - lánc
NEGYED	Ritmus	Ritmusérték; Jele: beszínezett fej és egy szár. Kiejtése: tá

NYOLCAD	Ritmus	Ritmusérték; Jele: beszínezett fej, szár, zászló/ gerenda. Kiejtése: ti
OKTÁV	Hangköz	8 hang távolsága. dó-dó' C-c. Pl.: Hull a szilva. Jele: T8.
ÖTVONAL	Jel	A zene jelrendszerét ebbe írjuk. Részei: vonalak és vonalközök.
p	Hangerő	Psz! Halkan! Olasz: Piano! rövidítése és kódja a kottában.
PENTA	Hangsorok	5; Öt hangból álló hangsor
PENTATÓN	Hangsorok	5 hang: 5 hangból álló hangsor. A tagok nem mind szomszédok. Magyar népzeneben tagjai: dó—ré—mi---szó—lá---(dó'-- ...) Öt fajta létezik, mert minden hang lehet záróhang. Psz! Halkan!, Csendesesen! Olasz szó.
PIANO	Hangerő	
PÓTVONAL	Jel	Az ötvonal részei: 5 vonal + 4 vonalköz. Ha szükséges,~-t írunk
PRÍM	Hangköz	1 hangmagasság két hangforrásból szól. Jele: T1.
SZÜN	Ritmus	Negyed értékű szünet, vagyis tá hosszúságú csend.
SZÁR	Jel (Ritmus)	A kottában a hang része. Egyenes függőleges vonal.
SZINKÓPA	Ritmus	Összetett ritmus, avagy ritmusképlet. nyolcad negyed nyolcad
SZOLMIZÁCIÓS HANGOK	Hangok	-dó—ré—mi-fá—szó—lá—ti-dó'— ismétlődő mintában. Egymáshoz képest fix távolságú (szerkezetű) hangok sora a kényelmes magasság felett felső ' jellel. a kényelmes magasság alatt alsó , jelzéssel. A hangok módosíthatók
TÁ	Ritmus	Ritmusérték. Negyed. Jele: beszínezett fej, szár. Kiejtés: Tá.
TÁÁ	Ritmus	Ritmusérték. Fél. Jele és kódja: üres fej és szár. Kiejtés: Táá.
TITI	Ritmus	Ritmusérték. Nyolcad. Jele: színezett fej, szár, zászló/gerenda
TIZENHATOD	Ritmus	Ritmusérték. Jele: színezett fej, szár, két zászló/ gerenda. Ri.
TETRA	Hangsorok	4; Négy hangból álló hangsor
...TON	Hangsorok	Hang. Előtte egy szám áll, ami jelzi: hány hangból áll a hangsor.
TÖRZSHANGOK	Hangok	C—D—E—F—G—A—H-c Fix rezgésszámú (magasságú) hangok ismétlődő sorrendben követve egymást. Családjai saját jelzésűek. Ld.: következő szintek leírásai.

TRI	Hangsorok	3; három hangból álló hangsor. A szó második tagja írja le, hogy a hangok mind szomszédok, vagy nem.
ÜTEM	Jel	Hanglakás. Az ütem első hangja hangsúlyos, ha nincs más kérés.
ÜTEMMUTATÓ	Jel	A leírt zene elején lévő szám. Két tagja egymás felett látható. Felső: Hány darab? Alsó: Milyen érték? férne az ütembe, egyszerűsítve?
ÜTEMVONAL	Jel	Az ütemeket elválasztó függőleges vonal: Hanglakás-fal.
VÉGE	Jel	A leírt zene végét jelző Két függőleges vonal.
VIOLINKULCS	Jel	A leírt zene elején kulcs mutatja meg, melyik törzs-és ABC-s hang hol lakik az ötvonalban. Egy hangot a kulcs jelöl ki. A többi hangot a törzshangsor és a hangszomszédok ismerete révén megtaláljuk, megszokjuk. A violinkulcs g-kulcs: a g hang helyét jelöli ki; a 2. vonalon.
VONAL	Jel	A vonalrendszer része, az ötvonal része. 5 db vonal van.
VONALKÖZ	Jel	A vonalrendszer része, az ötvonal része. 4 db van.
ZÁSZLÓ	Jel (Ritmus)	A kottában a hangjegy része. (Nyolcad, tizenhatod ... esetén)

LEVEL 1.

SZAKSZÓ	TÉMAKÖR	JELENTÉS, ÉRTELEM
'	Jel, Hangok	Felső: A kényelmes magasság feletti hangcsalád jelölése.
,	Jel, Hangok	Alsó: A kényelmes magasság alatti hangcsalád jelölése. pl.: s, l, t, d r m f s l t d' r' ...
ABCD ABC-s hangok	Népzene Hangok	Régi stílusú, ereszkedő dal sorainak egymáshoz való viszonya. A törzshangok és az összes módosított változatuk együtt. Törzshangok: C D EF G A H. Módosítójelek (hanglift): # b x bb. Minden Hangcsaládban (egyre magasabb ismétlődésekben). Minden törzshang ABC-s hang, de nem minden ABC-s hang törzshang. Régi, ereszkedő, kvintváltó dal sorainak szerkezete.
A ⁵ B ⁵ AB	Népzene	Vidáman. Megvalósulás: gyors
ALLEGRO	Tempó és karakterjelzés	Kulcs. f-kulcs típus. A kis f helyét mutatja a két pötty közt.
BASSZUSKULCS	Jel	Hanglift. A hang elé írva, fél hanggal leszállítja azt. Jele: b
BÉ	Jel	A név és a magasság megváltozik. ABC-s hangoknál: -esz vég.
BI	Hangsorok	2. Két hangból álló hangsor.
CHORD	Hangsorok	Lánc, fűzér. Szomszéd hangok sora. (Hány? Előtte szám áll.)
CRESCENDO	Hangerő	Fokozatos, folyamatos hangerőnövekedés, hangosodás.
d-moll	Hangsor - Hangnem	d hang magassága = lá. Lá-sor. F-dúr párhuzamos mollja. 1 b.
DECRESCENDO	Hangerő	Fokozatos, folyamatos hangerőcsökkenés; halkítás.
DÓR	Hangsorok	Ré-sor: r—m—f—s—l—t—d'—r' Lágy, szomorkás: lá-sor fi-vel: l, t, d r m fi s lá
DUDANÓTA	Népzene	Régi stílusú népdal, egyszerű ritmussal: TÁ TÁ TÁ TÁ.
DÚR	Hangsorok	Dó-sor: d—r—m—f—s—l—t—d' Derűs, fényes, erős hangulat. Ión

e-moll	Hangsorok - Hangnemek	e hang magassága = lá. Onnan induló és felépülő Lá-sor. 1# szükséges: fisz. Tagjai: e—fisz-g—a—h-c'—d'—e' G-dúr párhuzamos mollja (Ott szintén 1# az előjegyzés).
EGÉSZ EGYVONALAS	Ritmus Hangok	Ritmusérték. Jele: üres fej. Hangoztatása (kiejtése): Táááá. Hangcsalád. Jele: ' pl.: c' vagy c ¹
ÉLES	Ritmus	Ritmusképlet = összetett ritmus. Nyolcad és pontozott negyed. Kiejtése (hangoztatása): Ti tá á j, vagy ti tá á m. (Kossúúúth)
ERESZKEDŐ f F-Dúr	Népzene Hangerő Hangsor - Hangnem	Régi stílusú népdal jellemzője: Ereszkedő dallamvonal. Forte (hangos, erős) rövidítése és jele, kódja. F hangmagassága = dó. Onnan induló és felépülő Dó-sor: dó—ré—mi—fá—szó—lá—ti—dó' F G A B c d e f 1 b módosítás szükséges.
f-KULCS	Jel	Párhuzamos mollja: d-moll. Lá=dé. Onnan lá-sor indulhat és épül. A kottában a mély hangok jelölésére használjuk. A Basszuskulcs a kis f helyét mutatja: két pöttye közti vonalon.
FEJ	Jel (Ritmus)	A kottában a hang része. lehet üres és beszínezett (tele).
FERMATA	Jel	Zenei sor/ darab végén kitartott hang jele. Korona.
FÉL	Ritmus	Ritmusérték. Jele: üres fej és szár. Hangoztatása: Táá.
FORTE G-Dúr	Hangerő Hangsor - Hangnem	Erős, hangos. Jele és rövidítése a kottában: f. G hang magassága = dó. Onnan: Dó-sor. 1 # lesz szükséges. Tagjai: G A H c d e fisz g. Párhuzamos moll: e.
g-kulcs	Jel	A kottában a közepes és magas hangok jelölésére írjuk ki. Az egyvonalas g hangot jelöli ki a kezdőpontjával.
GERENDA GYERMEKDAL	Jel (Ritmus) Népzene	A kottában két hang áttekinthetőségét és tagolását mutatja. Gyermekekben, zenei előképzőben, általános iskola 1-2. osztályaiban tanult dal. Egyszerű, ütempáros, Kevés hangból épül fel (2, 3, 4, 5, 6)

HANGCSALÁD	Hangok	A Törzs- és ABC-s hangok ismétlődésekor egy-egy csoport saját magasságot és nevet visel: Szubkontra, Kontra, Nagy, kis, 1vonalas, 2vonalas, 3~, 4~, 5~
HÉTFOKÚ	Hangsorok	Hét hangból, Hét tagból, Hét fokból álló hangsorok. Modálisok.
HEXA	Hangsorok	6. Hat hangból álló hangsor.
ISMÉTLÉS	Jel	Az ütemvonal (egyenes függőleges) mentén 2 pont egymás felett
JÁTÉKDAL	Népzene	Gyermekkorban, zenei előképzőben és általános iskola 1-2. osztályban tanult dalok. Kevés hang alkotja. Ütempáros.
KANÁSZTÁNC RITMUS	Népzene	Régi stílusú népdalaink közül a: titi titi titi tá titi titi tá tá ritmusú dalok. pl.: Megismerni a kanászt, Hej két tyúkom ...
KERESZT	Jel	Módosítójel. A hang elé írva, fél hanggal felszállítja azt. # A hang magassága és neve megváltozik. ABC-s hangnál: -isz. Hangcsalád. Jele: " pl.: c" vagy c ²
KÉTVONALAS	Hangok	Hangcsalád. kicsit mély. Jele és kódja: kisbetű. pl.: c d ...
KIS	Hangok	Lánc, Fűzér; Szomszédos hangok sora. (görögös írásmód)
KORD	Hangsorok	Mély hangcsalád neve. Jele: <u>C</u> , vagy <u>C</u> .
KONTRA	Hangok	Zenei sor/mű végén hangmeghosszabbítást jelző: ív, alatta pont
KORONA	Jel	4 hang távolsága. C-F. Szó,-dó.
KVART	Hangköz	Mind egyforma: Tiszta. Egy pedig bővebb: Bő. Jeleik: T4 és B4. Pl.: Kis Kará(csony), Csipkefa bimbója, Harry Potter, Minden kvart tiszta, amiben van egy kis szekund (k2).
KVINT	Hangköz	5 hang távolsága. C-G. Dó-Szó. Mind egyforma: Tiszta. Egy pedig szűkebb: szűk. Jeleik: T5, sz5 Pl.: Hull a pelyhes, Egy tál dödölle, Kis Kece, Szegény legény, ** Minden kvint tiszta, amiben van egy kis szekund (k2).

KVINTVÁLTÁS	Népzene	Régi stílusú daltípus, melyben az 1. rész megismétlődik 5 hanggal lejjebb. Így ereszkedik és ismétlődik is a dallam. Jele: ABA ₅ B ₅ A ⁵ B ⁵ AB Pl.: Volt nekem, Hej Dunáról, Megrakják, Érik a szőlő, Páva lá-ról fel 4 hang, mely nem mind szomszéd: lá,--dó-ré-mi Pl.: Hová mégy, hová mégy?
LÁ-TETRATON	Hangsorok	Jel, kód és rövidítés. Mezzoforte: középhangos. lá-sor, Lágy sor, Lá-hoz Lá-ról. Hangjai: lá, ti, dó ré mi fá szó lá Elgondolkodó, lágy, bágyadt, este, szomorkás, meghitt. Régibb neve: eol.
mf MOLL	Hangerő Hangsorok	Jel, kód és rövidítés. Mezzopiano: Középhalk. Hangcsalád. NAGYON MÉLY. Jele: NAGYBETŰ. pl.: C Ritmusérték. Jele: beszínezett fej és egy szár. Kiejtése: tá. Ritmusérték. Jele: beszínezett fej, szár, zászló/ gerenda. Kiejtése: ti / titi / titi-titi.
mp NAGY NEGYED NYOLCAD	Hangerő Hangok Ritmus Ritmus	Ritmusképlet = Összetett ritmus. Pontozott negyed és nyolcad. Kiejtése (hangoztatása): Tá-á-j ti, vagy Tá-á-m ti. A-a-azt ü- 8 hang távolsága. dó-dó'. C-c. Jellege: Tiszta. Jele: T8. pl.: Hull a szilva, Hej Vargáné ká-, Kis kertemben uborka
Nyújtott	Ritmus	5 hangot, 5 fokot tartalmazó hangsor. A magyar népzene ősi rétege félhang nélküli pentatónia. Hangjai: dó ré mi szó lá (dó') k3 és N2 távolságokkal. A zene jelrendszerét ebbe írjuk. Részei: vonalak és vonalközök. Pszt! Halkan! Olasz: Piano rövidítése, jele és kódja a kottában. Beszélve, elbeszélve, szöveghez alkalmazkodó ritmusban.
OKTÁV	Hangköz	5. Öt hangból álló hangsor.
ÖTFOKÚ	Hangsorok	5, nem szomszédos hang sora. Tagok: dó-ré-mi—szó-lá--dó' Mindegyik hang lehet dalzáró, ezért 5 fél pentatón van.
ÖTVONAL	Jel	
p	Hangerő	
PARLANDO	Tempó és karakter	
PENTA	Hangsorok	
PENTATON	Hangsorok	

PIANO	Hangerő	Psztl! Halkan!, Csendesen! Olasz szó.
PONT	Ritmus	Hangmeghosszabbítást jelez. Önmaga felével hosszabbítja meg
PÓTVONAL	Jel	Az ötvonal részei: 5 vonal + 4 vonalköz. Ha szükséges, ~-t írunk
PRÍM	Hangköz	1 hang távolsága. dó-dó. c-c. Jellege: Tiszta. Jele: T1. pl.: Hej tulipán
PRÍMA VOLTA SZEKUNDA VOLTA	Jel	Haladva a dalban 1-es kapu után ismétlés, ismétléskor 2-es kapu
RÉGI	Népzene	Régi stílus: gyökereiben Honfoglalás előtti dalok. Ereszkednek. Szabadon, vagy feszesen előadottak. Dallamcsipkés. 5 / 7 fokú. Szabadon, szívből énekelve.
RUBATO	Tempó és karakter	2 hang távolsága. dó-ré. C-D. mi-fá. e-f.
SZEKUND	Hangköz	Közeli-kis, vagy messzi-NAGY. Jelei ez alapján: k2 és N2. Pl.: N2: Süss fel Nap. k2: Für Elise.
SZÜ	Ritmus	Nyolcad értékű szünet, vagyis ti hosszúságú csend.
SZÜN	Ritmus	Negyed értékű szünet, vagyis tá hosszúságú csend.
SZÁR	Jel (Ritmus)	A kottában a hang része. Egyenes függőleges vonal.
SZINKÓPA	Ritmus	Összetett ritmus, avagy ritmusképlet: nyolcad negyed nyolcad
SZOLMIZÁCIÓS HANGOK	Hangok	-dó—ré—mi—fá—szó—lá—ti—dó— Egymáshoz képest fix távolságú hangok sora. Egy szerkezet. Ismétlődő szerkezet A kényelmes magasság felett felső ' A kényelmes magasság alatt alsó , jelzéssel A hangok módosíthatók.
TÁ	Ritmus	Ritmusérték. Negyed. Jele: beszínezett fej és szár.
TÁÁ	Ritmus	Ritmusérték. Fél. Jele és kódja: üres fej és szár.
TÁÁÁÁ	Ritmus	Ritmusérték. Egész. Jele és kódja: Egy üres fej.
TEMPO GIUSTO	Tempó és karakter jelzés	Feszes tempó: vagyis táncolható, vezényelhető. Metrikus.
TERC	Hangköz	3 hang távolsága. Két féle van: NAGY és kis: Jelei: N3 és k3. A N3-ben két nagy szekund van. A k3-ben van egy kis szekund. pl.: N3: Boci-boci. k3: szólj síp, Zsipp-zsupp.

TITI	Ritmus	Ritmusérték. Nyolcad. Jele: színezett fej, szár, zászló/gerenda
TIZENHATOD	Ritmus	Ritmusérték. Jele: színezett fej, szár, két zászló/ gerenda. Ri.
TETRA	Hangsorok	4. Négy hangból álló hangsor. Mögöttes szó mutatja: fűzér-e?
TON	Hangsorok	Hang. Előtte szám áll, amely jelzi: hány hangból álló hangsor.
TÖRZSHANG	Hangok	C—D—E—F—G—A—H-c Fix rezgésszámú (magasságú) hangok ismétlődő sorban követve egymást. Családjai saját jelzésűek.
TRI	Hangsorok	3. Három hangból álló hangsor. A szó második tagja írja le, hogy a hangok mind szomszédok (chord), vagy nem (ton).
ÜTEM	Jel, Elem	Hanglakás. Az ütem első hangja hangsúlyos, ha nincs más kérdés.
ÜTEMMUTATÓ	Jel	A leírt zene elején lévő szám. Két tagja egymás felett látható. Felső: Hány darab? Alsó: Milyen érték?
ÜTEMVONAL	Jel	férne az ütembe, egyszerűsítve?
VÉGE	Jel	A hanglakások „fala”. Függőleges vonal.
VIOLINKULCS	Jel	A leírt zene végét jelző Két függőleges vonal.
VONAL	Jel	A leírt zene elején kulcs mutatja meg, melyik törzs-és ABC-s hang hol lakik az ötvonalban.
VONALKÖZ	Jel	A violinkulcs g-kulcs: a g' hang helyét jelöli ki; a 2. vonalon.
ZÁSZLÓ	Jel (Ritmus)	A vonalrendszer része, az ötvonal része. 5 db van.
ZSOLTÁROZÓ	Népzene	A vonalrendszer része, az ötvonal része. 4 db van.
		A kottában a hangjegy része. (nyolcad, tizenhatod)
		A régi stílusú dalok egyik típusa:
		d-r-m-m ... kezdettel, dallamcsipkéekkel.
		Előadása: parlando - rubato. Jelentése: Elbeszélve - szabadon.

LEVEL 2.

SZAKSZÓ	TÉMAKÖR	JELENTÉS, ÉRTELEM
6/8	Ritmus	Ütemmutató: Siciliano-ban, Szvitek táncjátékaiban.
#	Jel, Hangok	Módosítójel: Kereszt. A hangot fél hanggal felszallítja. Végződés: -isz. A módosítandó hang elé írjuk.
b	Jel, Hangok	Módosítójel.: bé. A hangot fél hanggal leszállítja. Végződés: -esz. Kivéve: H-b. E-esz. A-asz.
'	Jel, Hangok	Felső: A kényelmes magasság feletti hangcsalád jelölése.
,	Jel, Hangok	Alsó: A kényelmes magasság alatti hangcsalád jelölése. pl.: s, l, t, d r m f s l t d' r'
ABC-s hangok	Hangok	A törzshangok és az összes módosított változatuk együtt, minden Hangcsaládban (egyre magasabb ismétlődéseikben). Törzshangok: C D E F G A H. Módosítójelek (hanglift): # b x bb. Minden törzshang ABC-s hang, de nem minden ABC-s hang törzshang. Régi stílusú, ereszkedő dal sorainak egymáshoz való viszonya.
A B C D	Népzene	Régi, ereszkedő, kvintváltó dal sorainak szerkezete. / A B A ₅ B ₅
A ⁵ B ⁵ A B	Népzene	Új stílusú népdal szerkezete, egy dallamsorból építkezve
A A ⁵ A ⁵ A	Népzene	Új stílusú népdal szerkezete felső kvintváltással és új sorral
A A ⁵ B A	Népzene	Új stílusú népdal szerkezete két dallamsorból építkezve
A B B A	Népzene	Új stílusú népdal szerkezete három dallamsorból építkezve
A B C A	Népzene	Vidáman. Megvalósulás: gyors sebesség, gyorsabb tempó.
ALLEGRO	Tempó és karakterjelzés	Hanghosszabbítás. Azonos hangmagasságú hangok összekötése.
ÁTKÖTÉS	Ritmus	Ábrázolása és jele: ív a két összekötött hang között.

BALLADA	Népzene és irodalom	Szomorú, tragikus, elbeszélő költemény. Benne Líra, Epika és Dráma együtt van jelen: minden műnem. Líra: mert vers a forma, rímekkel. Epika: mert elbeszélés, egy történet elmondása. Dráma: mert párbeszéd is hallható benne. Balladai homály takarja el a legkomorabb, véres részleteket. Zenetörténeti kor: 1600-1750. E korban népszerű a szvit. Kulcs. f-kulcs típus. A kis f helyét mutatja a két pötty közt. B hang magassága = dó. Onnan d—r—m—f—s---l—t-d' szerkezet. Hanglift. A hangot fél hanggal leszállítja. b A hang elé írjuk. A név és a magasság megváltozik. ABC-s hangoknál: -esz vég. A H hang leszállítva: BÉ a magyar zenei szakszókészletben. 2; két hangból álló hangsor Nagyobb -bővebb, mint az összes többi egyforma hangköz 1 4 5 8. T1 t4 t5 t8. B1 B4 B5 B8. Hármashangzat hangzástípus: Két NAGY tercből áll. Dó-mi-#szi. B5-et ölel át. lánc, fűzér; Szomszéd hangok sora Fokozatos, folyamatos hangerő növekedés, hangosodás D hang magassága = dó. Onnan indulva dó-sor szerkezete. Dó—ré—mi—fá—szó—lá—ti—dó' 2 # lesz ehhez szükséges: fiz és cisz. d hang magassága = lá. Onnan indulva: Lá-sor szerkezete és hangulata. F-dúr párhuzamos mollja. Előjegyzése: 1b. Fokozatos, folyamatos hangerő csökkenés; halkítás Ré-sor: r—m—f—s—l—t—d'—r' lágý - szomorkás: lá-sor fi-vel. Régi Stílusú népdal, egyszerű ritmussal: TÁ TÁ TÁ TÁ Dó-sor: d—r—m—f—s—l—t—d' derűs, fényes, erős hangulat. Ión
BAROKK	Zenetörténet	
BASSZUSKULCS	Jel	
B-Dúr	Hangsor - Hangnem	
BÉ	Jel	
BÉ	Hang	
BI	Hangsor	
BŐ	Hangköz	
	Akkord	
CHORD	Hangsor	
CRESCENDO	Hangerő	
D-Dúr	Hangsor - Hangnem	
d-moll	Hangsor - Hangnem	
DECRESCENDO	Hangerő	
DÓR	Hangsor	
DUDANÓTA	Népzene	
DÚR	Hangsor	

e-moll	Hangsor - Hangnem	e hang magassága = lá. Onnan Lá-sor szerkezet és hangulata épül fel. G-dúr párhuzamos mollja. 1#
EGÉSZ	Ritmus	Ritmusérték; jele: üres fej. Hangoztatása: Táááá
EGYVONALAS ÉLES	Hangok Ritmus	Hangcsalád. A legkellemesebb magasság. Jele: ' vagy -. pl: c' Ritmusképlet = összetett ritmus. Nyolcad és pontozott negyed. Kiejtése (hangoztatása): Ti tá á j, vagy ti tá á m. (Kossúúúth)
ERESZKEDŐ ERŐS	Népzene Népzene	Régi stílusú népdal jellemzője: Ereszkedő dallamvonal. Az Új stílusú magyar népdalok két féle zárása: Erős: ti tááj tá szün. és a gyenge (lány): Táá tá szün.
f F-Dúr f-KULCS	Hangerő Hangsor - Hangnem Jel	A Forte (hangos, erős) rövidítése F hangmagassága = dó. Onnan: Dó sor. párhuzamos moll: d. 1b. A kottában a mély hangok jelölésére használjuk. A kis f helyét mutatja meg: két pöttye közti vonalon.
FEJ	Jel (Ritmus)	A kottában a hang része
FERMATA	Jel	Zenei sor/ darab végén kitartott hang jele. Fölé írt: korona.
ff	Hangerő	Fortissimo, fokozottan erős, Fokozottan hangos.
FÉL	Ritmus	Ritmusérték; jele üres fej és szár; Hangoztatása: Táá
FORTE G-Dúr g-kulcs	Hangerő Hangsor - Hangnem Jel	Erős, hangos. Jele és rövidítése a kottában: f G hang magassága = dó. Onnan: Dó-sor. 1#. Párhuzamos moll: e. A kottában a közepes és magas hangok jelölésére írjuk ki.

g-moll	Hangsor - Hangnem	g hang magassága = lá. Onnan épül fel a lá-sor (moll) szerkezete és hangulata. Ehhez 2 b módosítás szükséges a törzshangokban: b esz. B-dúr párhuzamos mollja g-moll. A kottában két hang áttekinthetőségét és tagolását mutatja Zenei előképzőben és általános iskola 1-2. osztályban tanult dal A magyar népdal új stílusának ritmusrészlete a gyenge zárás: táá tá szün. (Másik típus: erős: ti tááj tá szün.) A Törzs és ABC-s hangok ismétlődésekor egy-egy csoport saját magasságot és nevet visel: Szubkontra, Kontra, Nagy, kis, 1vonalas, 2vonalas, 3~, 4~, 5~ Hét hangból, Hét tagból, Hét fokból álló hangsorok. Modálisok. Hangjai: dó ré mi fá szó lá ti ... ismétlődve. Minden hangról indítható egy hétfokú hangsor Saját névvel és hangulattal. Derűs ☺ és Lágy ☹ . Ld. Level 3. 6; Hat hangból álló hangsor.
GERENDA GYERMEKDAL GYENGE	Jel (Ritmus) Népzene Népzene	Egyenes függőleges mentén két pont egymás felett Zenei előképzőben és általános iskola 1-2. osztályban tanult dal Régi stílusú dalok közül: titi titi titi tá titi titi tá tá ritmusú. Módosítójel a hang előtt. A hangot fél hanggal felszállítja. # A hang magassága és neve megváltozik. ABC-s hangnál: -isz. Hangcsalád. Jele:"
HANGCSALÁD	Hangok	Lánc, Fűzér; Szomszédos hangok sora. görögös írásmódban Mély hangcsalád neve. Jele: <u>C</u> , vagy <u>C</u> .
HÉTFOKÚ	Hangsorok	Zenei sor/mű végén hangmeghosszabbítást jelző: ív, alatta pont Az új stílusú magyar népdalok dallamvonala, dallamíve kupolás. Ennek oka: az első és az utolsó sor egyforma, vagy hasonló. A középső két sor feljebb szól. AA ⁵ A ⁵ A AA ⁵ BA ABBA ABCA
HEXA... ISMÉTLÉS JÁTÉKDAL KANÁSZTÁNC RITMUS KERESZT	Hangsorok Jel Népzene Népzene Jel	
KÉTVONALAS KORD KONTRA KORONA KUPOLÁS	Hangok Hangsorok Hangok Jel Népzene	

KVART	Hangköz	4 hang távolsága. C-F. Szó,-dó. Tiszta vagy bő. Jelei: T4 és B4. Pl.: Kis Kará(csony), Csipkefa bimbója, Harry Potter, Minden kvart tiszta, amiben van egy kis szekund.
KVINT	Hangköz	5 hang távolsága. C-G. Dó-Szó. Tiszta, vagy szűk. Jelei: T5, sz5 Pl.: Hull a pelyhes, Egy tál dödölle, Kis Kece, Szegény legény, ** Minden kvint tiszta, amiben van egy kis szekund.
KVINTVÁLTÁS	Népzene	Régi stílusú daltípus, melyben a 2. rész az 1. rész ismétlődése 5 hanggal lejjebb. Így ereszkedik és ismétlődik a dallam. Jele: ABA_5B_5 A^5BA^5B Pl.: Volt nekem, Hej Dunáról, Megrakják, Érik a szőlő, Páva lá-ról fel 4 hang, mely nem mind szomszéd: lá,--dó-rá-mi Pl.: Hová mégy, hová mégy?
LÁ-TETRATON	Hangsor	A barokk kor táncsorozatnak (Szvit) része. 3 / 4 -es tánc. jel és kód: mezzoforte: középerős, középhangos. lá-sor, Lágy sor, Lá-hoz Lá-ról. Hangjai: lá, ti, dó ré mi fá szó lá Elgondolkodó, lágy, bágyadt, este, szomorkás, meghitt. Régibb neve: eol.
MENÜETT mf MOLL	Forma és Tánc Hangerő Hangsor	jel és kód: mezzopiano: Középhalk. lá-sor, Lágy sor, Lá-hoz Lá-ról. Hangjai: lá, ti, dó ré mi fá szó lá Elgondolkodó, lágy, bágyadt, este, szomorkás, meghitt. Régibb neve: eol.
mp NAGY	Hangerő	jel és kód: mezzopiano: Középhalk.
NEGYED	Ritmus	Ritmusérték; Jele: beszínezett fej és egy szár. Kiejtése: tá
NYOLCAD	Ritmus	Ritmusérték; Jele: beszínezett fej, szár, zászló/ gerenda.
Nyújtott	Ritmus	Kiejtése: ti Ritmusképlet = Összetett ritmus. Pontozott negyed és nyolcad. Kiejtése (hangoztatása): Tá-á-j ti, vagy Tá-á-m ti. A-a-azt ü-

OKTÁV	Hangköz	8 hang távolsága. dó-dó'. C-c. Jellege: Tiszta. Jele: T8. pl.: Hull a szilva, Hej Vargáné, Kis kertemben uborka
ÖSSZHANGZATOS MOLL	Hangsor	Hétfokú hangsor. Lá-sor. A VII. hang (tag, fok) fel van emelve. a Dó-sor (Dúr) ti-dó' kapcsolatát utánozza. A módosítással felemelt VII. hang: Szi. Létrejön a fá és a szi között egy Bő szekund. VI-VII. fok közt. 5 hangot, fokot tartalmazó hangsor. A magyar népzene ősi rétege félhang nélküli pentatónia. Hangjai: dó ré mi szó lá (dó') k3 és N2 távolságokkal. Öt hang fűzése esetén: Pentakord / pentachord a hangsor. A zene jelrendszerét ebbe írjuk. Részei: vonalak és vonalközök. Pszt! Halkan! Olasz: Piano! rövidítése és kódja a kottában. Beszélve, elbeszélve, szöveghez alkalmazkodó ritmusban
ÖTFOKÚ	Hangsor	5; Öt hangból álló hangsor
ÖTVONAL	Jel	Kérdés - válaszból álló zenei egység. Érzete: nyitás - zárás. Előtag - utótag részei 4-4-, 8-8 ... ütemesek.
p	Hangerő	Pszt! Halkan!, Csendesen! Olasz szó.
PARLANDO	Tempó és karakter	Hangmeghosszabbítást jelez. Önmaga felével hosszabbít meg.
PENTA	Hangsorok	Az ötvonal részei: 5 vonal + 4 vonalköz. Ha szükséges, ~-t írunk
PERIÓDUS	Forma	1 hang távolsága. dó-dó. c-c. Jellege: Tiszta. Jele: T1. pl.: Hej tulipán
PIANO	Hangerő	Haladva a dalban 1-es kapu után ismétlés, ismétléskor 2-es kapu
PONT	Ritmus	Régi stílus: gyökereiben Honfoglalás előtti dalok. Ereszkednek.
PÓTVONAL	Jel	Szabadon, vagy feszesen előadottak. Dallamcsipkés. 5 / 7fokú.
PRÍM	Hangköz	Ritmusérték, 16-od. Jele és kódja: színes fej, szár, két zászló
PRÍMA VOLTA SZEKUNDA VOLTA	Jel	Szabadon, szívből énekelve.
RÉGI	Népzene	2 hang távolsága. dó-ré. C-D. mi-fá. e-f. Közeli-kis vagy nagy táv
RI	Ritmus	Jelei ez alapján: N2 és k2. Pl.: N2: Süss fel Nap. k2: Für Elise
RUBATO	Tempó és karakter	
SZEKUND	Hangköz	

SZEXT	Hangköz	6 hang távolsága. Kisebb és nagyobb létezik. Jele: k6. Tiszta kvinten egy kis szekund. pl.: Gerencséri utca Jele: N6. Tiszta kvinten egy NAGY szekund. pl.: A part alatt *szűk kvinten a nagy szekund még mindig csak egy k6-et ér el. A szó hang elé keresztet (#) írva felemeljük: Szi lesz. Törzshangot emelve # szállítja. Keresztes hangot emelve x.
SZI	Hangsor, Hangok	Leszállított (b-s) hangot emelve: feloldójel ♯
SZÜ	Ritmus	Nyolcad értékű szünet, vagyis ti hosszúságú csend.
SZÜN	Ritmus	Negyed értékű szünet, vagyis tá hosszúságú csend.
SZÁR	Jel (Ritmus)	A kottában a hang része. Egyenes függőleges vonal.
SZINKÓPA	Ritmus	Összetett ritmus, avagy ritmusképlet. nyolcad negyed nyolcad
SZOLMIZÁCIÓS HANGOK	Hangok	-dó—ré—mi—fá—szó—lá—ti—dó'— egymáshoz képest fix távolságú hangok sora ismétlődő szerkezet a kényelmes magasság felett felső ' a kényelmes magasság alatt alsó , jelzéssel A hangok módosíthatók
SZVIT	Forma	A barokk zenei korszak kedvelt műfaja. Táncok sorozata. Tételei: Allemande - Courante - Sarabande - Gigue Lehet 3 részes bevezető tétel: Ouverture. További tételek lehetnek: Menüett, ...
TÁ	Ritmus	Ritmusérték. Negyed. Jele: beszínezett fej és szár.
TÁÁ	Ritmus	Ritmusérték. Fél. Jele és kódja: üres fej és szár.
TÁÁÁÁ	Ritmus	Ritmusérték. Egész. Jele és kódja: Egy üres fej.
TEMPO GIUSTO	Tempó és karakter jelzés	Feszés tempó: vagyis táncolható, vezényelhető. Metrikus.

TERC	Hangköz	3 hang távolsága. NAGY, vagy kis: Jelei: N3 és k3. A N3-ben két nagy szekund van. A k3-ben van egy kis szekund. pl.: N3: Boci-boci. k3: szólj síp, Zsipp-zsupp.
TITI	Ritmus	Ritmusérték. Nyolcad. Jele: színezett fej, szár, zászló/gerenda
TIZENHATOD	Ritmus	Ritmusérték. Jele: színezett fej, szár, két zászló/gerenda. ri
TETRA	Hangsor	4; Négy hangból álló hangsor
TON	Hangsor	Hang. Előtte egy szám áll, ami jelzi: hány hangból álló hangsor.
TÖRZSHANG	Hangok	C—D—E—F—G—A—H—c Fix rezgésszámú (magasságú) hangok ismétlődő sorrendben követve egymást. Családjai saját jelzésűek.
TRI	Hangsor	3; három hangból álló hangsor. A szó második tagja írja le, hogy a hangok mind szomszédok, vagy nem.
ÚJ	Népzene	A magyar népzene új rétege: kb. 300 éves dalok. Visszatérő szerkezetűek, az első és az utolsó sor azonos. Ettől kupola keletkezik. Felső kvintváltással, vagy anélkül. Előadásuk: Tempo giusto. Sok az éles és nyújtott ritmus. Hétfokúak. Nincs dallamcsipke. Csoportosan énekelhető. Tánc. Ritmuszárásuk: Erős (ti tááj tá szün) vagy gyenge (ttá tá szün). Hanglakás. Az ütem első hangja hangsúlyos, ha nincs más kérés. A leírt zene elején lévő szám. Két tagja egymás felett látható, Felső: Hány darab? Alsó: Milyen érték? férne az ütembe, egyszerűsítve?
ÜTEM	Jel	
ÜTEMMUTATÓ	Jel	
ÜTEMVONAL	Jel	A hanglakások „fala”. Függőleges vonal.

VEZETŐHANG	Hangsorok	Egy hétfokú hangsor VII. hangja, tagja, foka Közel, kis szekundra (k2) van a következő alaphangtól. Felvezet az alaphangra. Dó sor esetén (Dúrban): ti. lá sor esetén (mollban): szi. A szót felemelve # lesz szi hang.
VÉGE	Jel	A leírt zene végét jelző Két függőleges vonal.
VIOLINKULCS	Jel	A leírt zene elején kulcs mutatja meg, melyik törzs-és ABC-s hang hol lakik az ötvonalban. A violinkulcs g-kulcs: a g hang helyét jelöli ki; a 2. vonalon.
VONAL	Jel	A vonalrendszer része, az ötvonal része. 5 db van.
VONALKÖZ	Jel	A vonalrendszer része, az ötvonal része. 4 db van.
ZÁSZLÓ	Jel (Ritmus)	A kottában a hangjegy része. (Nyolcad, tizenhatod)

LEVEL 3.

SZAKSZÓ	TÉMAKÖR	JELENTÉS, ÉRTELEM
6/8	Ritmus	Ütemmutató: Siciliano-ban, Szvitek táncjátékaiban.
#	Jel, Hangok	Módosítójel: Kereszt. A hangot fél hanggal felszallítja. Végződés -isz.
b	Jel, Hangok	Módosítójel.: bé. A hangot fél hanggal leszállítja. Végződés: -esz. h-b. E-esz.
'	Jel, Hangok	Felső: A kényelmes magasság feletti hangcsalád jelölésére
,	Jel, Hangok	Alsó: A kényelmes magasság alatti hangcsalád jelölésére pl.: s, l, t, d r m f s l t d' r'
ABC-s hangok	Hangok	A törzshangok és az összes módosított változatuk együtt. Törzshangok: C D EF G A H. Módosítójelek (hanglift): # b x bb. Minden Hangcsaládban (egyre magasabb ismétlődésekben). Minden törzshang ABC-s hang, de nem minden ABC-s hang törzshang. Régi stílusú, ereszkedő dal sorainak egymáshoz való viszonya.
A B C D	Népzene	Régi, ereszkedő, kvintváltó dal sorainak szerkezete.
A ⁵ B ⁵ A B	Népzene	Új stílusú népdal szerkezete, egy dallamsorból építkezve
A A ⁵ A ⁵ A	Népzene	Új stílusú népdal szerkezete felső kvintváltással és új sorral
A A ⁵ B A	Népzene	Új stílusú népdal szerkezete két dallamsorból építkezve
A B B A	Népzene	Új stílusú népdal szerkezete három dallamsorból építkezve
A B C A	Népzene	A hang magassága = dó.
A-dúr	Hangsorok	Onnan indul dó-sor (Dúr) szerkezet és hangulat. dó ré mi fá szó lá ti dó' Ehhez 3 #-re lesz szükség: fisz, cisz, gisz. Párhuzamos moll (Azonos előjegyzés): fisz-moll vidáman; megvalósulás: gyors
ALLEGRO	Tempó és karakterjelzés	

ASZIMMETRIKUS	Népzene és Ritmus	Az ütemmutató megváltozik, vagy váltakozik a zene során. Népdal példa: Béreslegény, A bolhási, Este van, Aki szép lányt, ... Hanghosszabbítás. Azonos hangmagasságú hangok összekötése.
ÁTKÖTÉS	Ritmus	
AUGMENTÁCIÓ	Ritmus	Adott ritmust és zenét elnyújtó technika, módszer. A ritmusértékeket arányosan hosszabbakra cseréljük. Ebben a hangok piramisának emeletei segítenek.
B	Akkordok és Hangközök	Bővített. Hangközök esetén: A NAGYnál nagyobb. A Tisztánál nagyobb. Hármashangzat esetén: Bő akkord: Dó-Mi-#Szi. Különleges. Szomorú, tragikus, elbeszélő költemény.
BALLADA	Népzene és irodalom	Benne Líra, Epika és Dráma együtt van jelen: minden műnem. Líra: mert vers a forma, rímekkel Epika: mert elbeszélés, történet elmondása Dráma: mert párbeszéd is hallható benne. Balladai homály takarja el a legkomorabb, véres részleteket. Zenetörténet kor: 1600-1750. E korban írták a szviteket. Kulcs. f-kulcs típus. A kis f helyét mutatja a két pötty közt.
BAROKK	Zenetörténet	
BASSZUSKULCS	Jel	
B-Dúr		
BÉ	Jel	Hanglift. A hangot fél hanggal leszállítja. b A hang elé írjuk. A név és a magasság megváltozik. ABC-s hangoknál: -esz vég. 2; két hangból álló hangsor c hang magassága = lá. Onnan épül fel a moll (eol /más moll) szerkezet és hangulat. Ehhez 3 b módosításra van szükség: bé esz asz. Párhuzamos hangnem: Esz-dúr (Esz-re épülő dó-sor).
BI	Hangsor	
c-moll	Hangsor - Hangnem	
CHORD	Hangsor	lánc, fűzér; Szomszéd hangok sora
CRESCENDO	Hangerő	Fokozatos, folyamatos hangerő növekedés, hangosodás

D	Akkordok	Dúr akkord / dúr hármashangzat rövidítése és jele, kódja. dó-mi-szó. N3 + k3 = T5
D-Dúr	Hangsor - Hangnem	D hang magassága = dó. Onnan indulva dó-sor szerkezete. Dó—ré—mi—fá—szó—lá—ti—dó' 2 # lesz ehhez szükséges: fisz és cisz.
d-moll	Hangsor - Hangnem	d hang magassága = lá. Onnan indul: Lá-sor szerkezete és hangulata.
Da Capo al FINE	Forma, Szerkezet	F-dúr párhuzamos mollja. Előjegyzése: 1b. Játszd újra előlről a FINE jelzésig. Visszatérő forma írásakor
DALLAMOS	Hangsor	helyet, tintát és festéket spóroló írásmódszer. A lá-sor (moll) 3 változata közül a legösszetettebb. felfelé emelt VI. és VII. fok: fi és szi vezet fel az alapra. Lefele már természetes a moll, mert nem vezet fel. Így kétszeresen is dallam keletkezik. MELÓDIA.
DECRESCENDO DIMINÚCIÓ	Hangerő Ritmus	Fokozatos, folyamatos hangerő csökkenés; halkítás Adott dallam és zene kétszeres sebességgel is megszólalhat, ha diminúciót (kissebbítést) alkalmazunk. Ebben a hangpiramis ad támaszt.
DÓR	Hangsor	Ré-sor: r—m—f—s—l—t—d'—r' lágy - szomorkás: lá-sor fi-vel.
DUDANÓTA	Népzene	Régi Stílusú népdal, egyszerű ritmussal: TÁ TÁ TÁ TÁ
DÚR	Hangsor	Dó-sor: d—r—m—f—s—l—t—d' derűs, fényes, erős hangulat. Ión
e-moll	Hangsor - Hangnem	e hang magassága = lá. Onnan Lá-sor szerkezet és hangulata épül fel. G-dúr párhuzamos mollja. 1#
EGÉSZ	Ritmus	Ritmusérték; jele: üres fej. Hangoztatása: Táááá

EGYHÁZI EGYVONALAS ÉLES	Zenetörténet Hangok Ritmus	A zene világában megkülönböztetünk egyházi és világi műveket. Hangcsalád. A legkellemesebb magasság. Jele: ' vagy -. pl: c' Ritmusképlet = összetett ritmus. Nyolcad és pontozott negyed. Kiejtése (hangoztatása): Ti tá á j, vagy ti tá á m. (Kossúúúth) Adott hang magasságáról szeretném, ha megszólalna egy dallam Ehhez az adott hanghoz illő dó--ré--mi-fá—szó—lá--ti-dó' szerkezet szükséges.
ELŐJEGYZÉS	Hangsor - Hangnem	A törzshangokat addig módosítom, amíg létrejön a szükséges skála. A szükséges módosítások összegezve a sor elején az ~. Régi stílusú népdal jellemzője: Ereszkedő dallamvonal. Az Új stílusú magyar népdalok két féle zárása: Erős: ti tááj tá szün. és a gyenge (lág): Táá tá szün. Off beat, um-CA, Közéütés (súlyok közé), Cápa-/ Farkas-játék. A Forte (hangos, erős) rövidítése F hangmagassága = dó. Onnan: Dó sor. párhuzamos moll: d. 1b. A kottában a mély hangok jelölésére használjuk. A kis f helyét mutatja meg: két pöttye közti vonalon. A kottában a hang része
ERESZKEDŐ ERŐS	Népzene Népzene	
ESZTAM f F-Dúr f-KULCS	Ritmus Hangerő Hangsor - Hangnem Jel	
FEJ	Jel (Ritmus)	
FERMATA	Jel	Zenei sor/ darab végén kitartott hang jele. Fölé írt: korona. ☺
ff	Hangerő	Fortissimo, fokozottan erős, Fokozottan hangos.
FÉL	Ritmus	Ritmusérték; jele üres fej és szár; Hangoztatása: Táá
FORTE FRÍG	Hangerő Hangsorok	Erős, hangos. Jele és rövidítése a kottában: f Hétfokú / modális hangsor. Mi-sor. mi-fá—szó—lá—ti-dó'—ré'—mi' lág, moll jellegű. lá-sor tá-val.

G-Dúr g-kulcs	Hangsor - Hangnem Jel	G hang magassága = dó. Onnan: Dó-sor. 1#. Párhuzamos moll: e. A kottában a közepes és magas hangok jelölésére írjuk ki.
g-moll	Hangsor - Hangnem	g hang magassága = lá. Onnan épül fel a lá-sor (moll) szerkezete és hangulata. Ehhez 2 b módosítás szükséges a törzshangokban: b esz. B-dúr párhuzamos mollja g-moll.
GERENDA GYERMEKDAL GYENGE	Jel (Ritmus) Népzene Népzene	A kottában két hang áttekinthetőségét és tagolását mutatja Zenei előképzőben és általános iskola 1-2. osztályban tanult dal A magyar népdal új stílusának ritmusrészének a gyenge zárás: táá tá szün. (Másik típus: erős: ti tááj tá szün.) Középkori egyszólamú, latin nyelvű, egyházi zene.
GREGORIÁN	Zenetörténet	Ha egy szótag egy hang: szillabikus. Ha egy szótagon sok hang szól: melizmatikus.
HANGCSALÁD	Hangok	A Törzs és ABC-s hangok ismétlődésekor egy-egy csoport saját magasságot és nevet visel: Szubkontra, Kontra, Nagy, kis, 1vonalas, 2vonalas, 3~, 4~, 5~ Három hangból álló akkord. Tercenként építkezik.
HÁRMASHANGZAT	Akkordok	Hangzástípusai, egyben hangulatai: oldott: derűs DÚR (Jele: D), lágy elgondolkodó moll (m) feszültséget keltő szűk (sz) és Bűvöletes-különleges Bő (B). Alap (A), szext (6) és kvartszext (6/4) fordításokban hallható. Hét hangból, Hét tagból, Hét fokból álló hangsorok. Modálisok. Hangjai: dó ré mi fá szó lá ti ... ismétlődve. Minden hangról indítható egy hétfokú hangsor Saját névvel és hangulattal. Derűs 😊 és Lágy ☹️ .
HÉTFOKÚ	Hangsorok	6; Hat hangból álló hangsor.
HEXA... ISMÉTLÉS	Hangsorok Jel	Egyenes függőleges mentén két pont egymás felett

JÁTÉKDAL	Népzene	Zenei előképzőben és általános iskola 1-2. osztályban tanult dal
KANÁSZTÁNC RITMUS KÁNON	Népzene Zenetörténet, Hármashangzat, Hangköz	Egy dallamot többen énekelnek, egymást követve. Egy ritmusú dalok közül: titi titi titi tá titi titi tá tá ritmusú.
KERESZT	Jel	Módosítójel a hang előtt. A hangot fél hanggal felszállítja. # A hang magassága és neve megváltozik. ABC-s hangnál: -isz. Hangcsalád. Jele:"
KÉTVONALAS KORD	Hangok	Lánc, Fűzér; Szomszédos hangok sora. görögös írásmódban
KONTRA	Hangok	Mély hangcsalád neve. Jele: <u>C</u> , vagy <u>C</u> .
KORONA	Jel	Zenei sor/mű végén hangmeghosszabbítást jelző: ív, alatta pont
KUPOLÁS	Népzene	Az új stílusú magyar népdalok dallamvonala, dallamíve kupolás. Ennek oka: az első és az utolsó sor egyforma, vagy hasonló. A középső két sor feljebb szól. AA ⁵ A ⁵ A AA ⁵ BA ABBA ABCA
KÜRTMENET	Népzene, Hangközök	A német nyelvterület kedvelt, kürtutánzó kétszólamú jelensége d-m, r-s, m-d párban + tercpárhuzamban zajlik az ilyen muzsika
KVART	Hangköz	4 hang távolsága. C-F. Szó,-dó. Tiszta vagy bő. Jelei: T4 és B4. Pl.: Kis Kará(csony), Csipkefa bimbója, Harry Potter, Minden kvart tiszta, amiben van egy kis szekund.
KVINT	Hangköz	5 hang távolsága. C-G. Dó-Szó. Tiszta, vagy szűk. Jelei: T5, sz5 Pl.: Hull a pelyhes, Egy tál dödölle, Kis Kece, Szegény legény, ** Minden kvint tiszta, amiben van egy kis szekund.
KVINTVÁLTÁS	Népzene	Régi stílusú daltípus, melyben a 2. rész az 1. rész ismétlődése 5 hanggal lejjebb. Így ereszkedik és ismétlődik a dallam. Jele: ABA ₅ B ₅ A ⁵ BA ⁵ B Pl.: Volt nekem, Hej Dunáról, Megrakják, Érik a szőlő, Páva lá-ról fel 4 hang, mely nem mind szomszéd: lá,--dó-rá-mi Pl.: Hová mégy, hová mégy?
LÁ-TETRATON	Hangsor	

m / M MELIZMATIKUS	Akkordok Zenetörténet	A moll hármashangzat rövidítése és kódja. :(lágy. k3+N3. Az egyházi tartalmú középkori latin gregorián ének során ha egy szótag alatt sok hang szólalt meg: melizmatikus.
MENÜETT mf MIXOLÍD	Forma és Tánc Hangerő Hangsorok	A barokk kor táncsorozatnak (Szvit) része. 3 / 4 -es tánc. Hangerőjel és kód: mezzoforte: középéres, középhangos. XÓ - szó. Szó-sor: szó,--lá,--ti,-dó—ré—mi-fá—szó Derűs, fényes jellegű. Dúr jellegű. DÓ-sor tá-val. ld. még: modális hangsorok. Egyházi hangsorok. Hanglift.
MÓDOSÍTÓJEL	Hangok , minden téma	Képe: Fel: létra: #. Le: nehéz pocak: b. Kétszer fel: x. Lele: bb. A sor elejéről egy hang minden oktávjára, s minden ütemre hat. Egy ütemben kiírva csak az adott ütemen belül hat. A hangok neve és magassága megváltozik: # -isz. ## = x - iszisz. b -esz. bb - eszesz. A törzshangokból ABC-s hangok lesznek. Az eltolást semlegesíti a feloldójel. lá-sor, Lágy sor, Lá-hoz Lá-ról. Hangjai: lá, ti, dó ré mi fá szó lá Elgondolkodó, lágy, bágyadt, este, szomorkás, meghitt. Régibb neve: eol.
MOLL	Hangsorok	jel és kód: mezzopiano: Középhalk.
mp NAGY	Hangerő	
NEGYED	Ritmus	Ritmusérték; Jele: beszínezett fej és egy szár. Kiejtése: tá
NYOLCAD	Ritmus	Ritmusérték; Jele: beszínezett fej, szár, zászló/ gerenda. Kiejtése: ti

NYÚJTOTT	Ritmus	Ritmusképlet = Összetett ritmus. Pontozott negyed és nyolcad. Kiejtése (hangoztatása): Tá-á-j ti, vagy Tá-á-m ti. A-a-azt ü-8 hang távolsága. dó-dó'. C-c. Jellege: Tiszta. Jele: T8. pl.: Hull a szilva, Hej Vargáné, Kis kertemben uborka
OKTÁV	Hangköz	Makacsul ismétlődő ritmusképlet. De dallam és basszus is lehet. 5 hangot, fokot tartalmazó hangsor. A magyar népzene ősi rétege félhang nélküli pentatónia. Hangjai: dó ré mi szó lá (dó') k3 és N2 távolságokkal. Öt hang fűzése esetén: Pentakord / pentachord a hangsor. A zene jelrendszerét ebbe írjuk. Részei: vonalak és vonalközök. Pszt! Halkan! Olasz: Piano! rövidítése és kódja a kottában. Hallatlanul halkan, Hátborzongató Halksággal, halmozottan halk
OSZTINÁTÓ ÖTFOKÚ	Ritmus Hangsor	Beszélve, elbeszélve, szöveghez alkalmazkodó ritmusban 5; Öt hangból álló hangsor Kérdés - válaszból álló zenei egység. Érzete: nyitás - zárás. Előtag - utótag részei 4-4-, 8-8 ... ütemesek.
ÖTVONAL p pp PARLANDO PENTA PERIÓDUS	Jel Hangerő Hangerő Tempó és karakter Hangsorok Forma	Pszt! Halkan!, Csendesesen! Olasz szó. Hangmeghosszabbítást jelez. Önmaga felével hosszabbít meg. Az ötvonal részei: 5 vonal + 4 vonalköz. Ha szükséges,~-t írunk 1 hang távolsága. dó-dó. c-c. Jellege: Tiszta. Jele: T1. pl.: Hej tulipán
PIANO PONT PÓTVONAL PRÍM	Hangerő Ritmus Jel Hangköz	Haladva a dalban 1-es kapu után ismétlés, ismétléskor 2-es kapu Régi stílus: gyökereiben Honfoglalás előtti dalok. Ereszkednek. Szabadon, vagy feszesen előadottak. Dallamcsipkés. 5 / 7fokú. Ritmusérték, 16-od. Jele és kódja: színes fej, szár, két zászló Szabadon, szívből énekelve. Szűk hármashangzat jele és kódja. ti,-ré-fá (Mekk mester) Szerkezete: Két kis terc. Összesen szűk kvint.
PRÍMA VOLTA SZEKUNDA VOLTA RÉGI	Jel Népzene	
RI RUBATO sz / SZ	Ritmus Tempó és karakter Akkordok	

SZEKUND	Hangköz	2 hang távolsága. dó-ré. C-D. mi-fá. e-f. Közeli-kis vagy nagy táv Jelei ez alapján: N2 és k2. Pl.: N2: Süss fel Nap. k2: Für Elise
SZEXT	Hangköz	6 hang távolsága. Kisebb és nagyobb létezik. Jele: k6. Tiszta kvinten egy kis szekund. pl.: Gerencséri utca Jele: N6. Tiszta kvinten egy NAGY szekund. pl.: A part alatt *szűk kvinten a nagy szekund még mindig csak egy k6-et ér el.
SZEXTOLA	Ritmus	Egy negyed (tá) 6 egyforma részre osztó ritmus. Jele 6 hat db 16-od felett.
SZI	Hangsor, Hangok	A szó hang elé keresztet (#) írva felemeljük azt: Szi lesz. Törzshangot emelve # szállítja. Keresztes hangot emelve x. Leszállított (b-s) hangot emelve: feloldójel ♯ A szi szerepel az összhangzatos és a dallamos mollokban.
SZILLABIKUS		
SZÜ	Ritmus	Nyolcad értékű szünet, vagyis ti hosszúságú csend.
SZÜN	Ritmus	Negyed értékű szünet, vagyis tá hosszúságú csend.
SZÁR	Jel (Ritmus)	A kottában a hang része. Egyenes függőleges vonal.
SZINKÓPA	Ritmus	Összetett ritmus, avagy ritmusképlet. nyolcad negyed nyolcad
SZOLMIZÁCIÓS HANGOK	Hangok	-dó—ré—mi—fá—szó—lá—ti—dó'— egymáshoz képest fix távolságú hangok sora ismétlődő szerkezet a kényelmes magasság felett felső ' a kényelmes magasság alatt alsó , jelzéssel A hangok módosíthatók
SZVIT	Zenetörténet és Formák	A Barokk kor kedvelt zeneművei a szvitek. Táncok sorozata. Lehetséges 3 részes Ouverture után 4 alaptétel következik (Allemande, Courante, Sarabande, Gigue) melyek mellett sok más tánc is elhangozhat.

ÚJ	Népzene	A magyar népzene új rétege: kb. 300 éves dalok. Visszatérő szerkezetűek, az első és az utolsó sor azonos. Ettől kupola keletkezik. Felső kvintváltással, vagy anélkül. Előadásuk: Tempo giusto. Sok az éles és nyújtott ritmus. Hétfokúak. Nincs dallamcsipke. Csoportosan énekelhető. Tánc. Ritmuszárásuk: Erős (ti tááj tá szün) vagy gyenge (ttá tá szün). Hanglakás. Az ütem első hangja hangsúlyos, ha nincs más kérés.
ÜTEM	Jel	
ÜTEMMUTATÓ	Jel	A leírt zene elején lévő szám. Két tagja egymás felett látható, Felső: Hány darab? Alsó: Milyen érték? férne az ütembe, egyszerűsítve?
ÜTEMVONAL VÁLTAKOZÓ VEZETŐHANG	Jel Ritmus és Népzene Hangsorok	A hanglakások „fala”. Függőleges vonal. Az ütemmutató váltakozik, így a lüktetés is. Egy hétfokú hangsor VII. hangja, tagja, foka Közel, kis szekundra (k2) van a következő alaphangtól. Felvezet az alaphangra. Dó sor esetén (Dúrban): ti. lá sor esetén (mollban): szi. A szót felemelve # lesz szi hang. A leírt zene végét jelző Két függőleges vonal. A zene az egyik szempontból tekintve lehet világi és egyházi. A leírt zene elején kulcs mutatja meg, melyik törzs-és ABC-s hang hol lakik az ötvonalban. A violinkulcs g-kulcs: a g hang helyét jelöli ki; a 2. vonalon. A reneszánsz gaillard tánc hatott a magyar népköltészetre. 3/4 Pl.: Elment a két lány, Gyújtottam gyertyát
VÉGE	Jel	
VILÁGI	Zenetörténet	
VIOLINKULCS	Jel	
VOLTA	Népzene és Ritmus	
VONAL	Jel	A vonalrendszer része, az ötvonal része. 5 db van.
VONALKÖZ	Jel	A vonalrendszer része, az ötvonal része. 4 db van.
ZÁSZLÓ	Jel (Ritmus)	A kottában a hangjegy része. (Nyolcad, tizenhatod)

LEVEL 4.

SZAKSZÓ	TÉMAKÖR	JELENTÉS, ÉRTELEM
1	Hangköz	Prím T1 B1
2	Hangköz	Szekund k2 és N2 B2
3	Hangköz	Terc k3 és N3 sz3
4	Hangköz	Kvart T4 és B4 sz4
5	Hangköz	Kvint T5 és sz5 B5
6	Hangköz	Szext k6 és N6 B6
6	Akkord	Szextakkord fordítás. Alul a terc nevű tag „tartja” a harmóniát
6		
4	Akkord	Kvartszext fordítás. Hármashangzatfordítás. Alul a kvint hang.
7	Hangköz	Szeptim k7 és N7 sz7
8	Hangköz	Oktáv T8 sz8, B8
2/4	Ritmus	Ütemmutató. Ütemezés: Le és ki - fel és be.
4/4	Ritmus	Ütemmutató. Ütemezés: le-be-ki-fel.
3 / 4	Ritmus	Ütemmutató. Ütemezés: Be és le - Ki - Fel.
6/8	Ritmus	Ütemmutató: Siciliano-ban, Szvitek táncjátékaiban.
#	Jel, Hangok	Módosítójel: Kereszt. A hangot fél hanggal felszallítja. Végződés -isz.
b	Jel, Hangok	Módosítójel: bé. A hangot fél hanggal leszállítja. Végződés -esz. (kivétel: h-b, e-esz, a - asz.)
'	Jel, Hangok	Felső: A kényelmes magasság feletti hangcsalád jelölésére
,	Jel, Hangok	Alsó: A kényelmes magasság alatti hangcsalád jelölésére pl.: s, l, t, d r m f s l t d' r'

ABC-s hangok	Hangok	A törzshangok és az összes módosított változatuk együtt. Törzshangok: C D EF G A H. Módosítójelek (hanglift): # b x bb. Minden Hangcsaládban (egyre magasabb ismétlődésekben). Minden törzshang ABC-s hang, de nem minden ABC-s hang törzshang. Régi stílusú, ereszkedő dal sorainak egymáshoz való viszonya. Régi, ereszkedő, kvintváltó dal sorainak szerkezete. (ABC ₅ D ₅) Új stílusú népdal szerkezete, egy dallamsorból építkezve Új stílusú népdal szerkezete felső kvintváltással és új sorral Új stílusú népdal szerkezete két dallamsorból építkezve Új stílusú népdal szerkezete három dallamsorból építkezve 5 = Kvint. 5-ösével lesz: #, bé, Dúrok, mollok, vezetőhangok. Lassú, széles Az a hang magassága = dó. Onnan indul dó-sor (Dúr) szerkezet és hangulat. dó ré mi fá szó lá ti dó' Ehhez 3 #-re lesz szükség: Fisz, cisz, gisz. Párhuzamos moll (Azonos előjegyzés): fisz-moll Lassan. Kényelmesen. A hármashangzat első - alsó tagja. Jele: a A hármashangzat alapállapota-szerkezete: alap tag, terc, kvint. jele: A. Ilyenkor az alap nevű tag van legalul. vidáman; megvalósulás: gyors Adott hangnemben új hang jelenik meg, majd eltűnik. Kitérés egy pillanatra az adott hangnemből. Hangterjedelem. A legmélyebb s legmagasabb hang távolsága A záróhanghoz (1) viszonyítva. Pl: 1-8. Záróhang alatt: VII-8. Lépve, járva, sétálva Az ütemmutató megváltozik, vagy váltakozik a zene során. Népdalpélda: Béreslegény, A bolhási, Este van, Aki szép lányt
A B C D	Népzene	
A ⁵ B ⁵ A B	Népzene	
A A ⁵ A ⁵ A	Népzene	
A A ⁵ B A	Népzene	
A B B A	Népzene	
A B C A	Népzene	
A bűvös szám a zenében	Hangsorok - Hangnemek	
ADAGIO	Tempó és karakterjelzés	
A-dúr	Hangsorok	
ADAGIO	Tempó és karakter	
ALAP	Akkordok - Hangzatok	
ALAP	Akkordok - Harmóniák	
ALLEGRO	Tempó és karakterjelzés	
ALTERÁCIÓ	Forma és Elmélet	
AMBITUS	Népzene	
ANDANTE	Tempó és karakter	
ASZIMMETRIKUS	Népzene és Ritmus	

ÁTKÖTÉS AUGMENTÁCIÓ	Ritmus Ritmus	Hanghosszabbítás. Azonos hangmagasságú hangok összekötése. Adott ritmust és zenét elnyújtó technika, módszer. A ritmusértékeket arányosan hosszabbakra cseréljük. Ebben a hangok piramisának emeletei segítenek.
AUTENTIKUS ÁL	Forma - Elmélet Forma - Elmélet	Igazi, valódi. Irány: T SD D Zárlat típusok: igazi és ál-. I. fok helyett a mellékháromson zár
B	Akkordok és Hangközök	Bővített. Hangközök esetén: A NAGYnál nagyobb / a Tisztánál nagyobb. Hármas hangzat esetén: Bő akkord: Dó-Mi-#Szi. N3 + N3 = B5. Büvöletes. Különleges. Természetfeletti. Holdfényes.
BALLADA	Népzene és irodalom	Szomorú, tragikus, elbeszélő költemény. Benne Líra, Epika és Dráma együtt van jelen: minden műnem. Líra: mert vers a forma, rímekkel Epika: mert elbeszélés, történet elmondása Dráma: mert párbeszéd is hallható benne.
BAROKK BASSZUSKULCS B-Dúr	Zenetörténet Jel	Balladai homály takarja el a legkomorabb, véres részleteket. Zenetörténeti kor: 1600-1750. E kor jellemzője a szvite. Kulcs. f-kulcs típus. A kis f helyét mutatja a két pötty közt.
BÉ	Jel	Hanglift. A hangot fél hanggal leszállítja. b A hang elé írjuk. A név és a magasság megváltozik. ABC-s hangoknál: -esz vég.
BÉCSI KLASSZICIZMUS	Zenetörténet	A Bonyolult Barokk után letisztult, áttekinthető stílus. Három legnagyobb zeneszerzője: Haydn, Mozart és Beethoven. Alapegysége a periódus. Kedvelt formája: szonátaforma.
BI BŐ / BŐVÍTETT BWV	Hangsor Hangköz és Akkord Zenetörténet	2; két hangból álló hangsor ld. B. Bő hangköz és Bő akkord. J. S. Bach munkáinak jegyzékszám

c-moll	Hangsor - Hangnem	c hang magassága = lá. Onnan épül fel a moll (eol) szerkezet és hangulat. Ehhez 3 b módosításra van szükség: bé esz asz. Párhuzamos hangnem: Esz-dúr (Esz-re épülő dó-sor). Lánc, fűzér; Szomszéd hangok sora. Írásai: Kord és Chord. A szonátaforma zárórésze, mely nem kötelező elem. Fokozatos, folyamatos hangerő-növekedés, hangosodás Dúr akkord / dúr hármashangzat rövidítése és kódja. dó-mi-szó. N3 + k3 = T5
CHORD	Hangsor	D hang magassága = dó. Onnan indulva dó-sor szerkezete. Dó—ré—mi—fá—szó—lá—ti—dó'
CODA	Forma	D E Fisz G A H Cisz d
CRESCENDO	Hangerő	2 # lesz ehhez szükséges: fisz és cisz.
D	Akkordok	d hang magassága = lá. Onnan indul és épül fel a: lá-sor szerkezete és hangulata. d e f g a b c d (Összhangzatos mollban: #cisz)
D-Dúr	Hangsor - Hangnem	F-dúr párhuzamos mollja. Előjegyzése: 1b. Játszd újra előlről a FINE jelzésig. Visszatérő forma írásakor látható jelzés. helyet, tintát és festéket spóroló írásmódszer.
d-moll	Hangsor - Hangnem	A lá-sor (moll) 3 változata közül a legösszetettebb. felfelé emelt VI. és VII. fok: fi és szi vezet fel az oktáv-alapra Lefele már természetes a moll, mert nem vezet fel. Így kétszeresen is dallam keletkezik. MELÓDIA.
Da Capo al FINE	Forma, Szerkezet	
DALLAMOS	Hangsor	Fokozatos, folyamatos hangerő csökkenés; halkítás Adott dallam és zene kétszeres sebességgel is megszólalhat, ha diminúciót (kissebbítést) alkalmazunk. Ebben a hangpiramis ad támaszt.
DECRESCENDO	Hangerő	
DIMINÚCIÓ	Ritmus	

DÓR	Hangsor	Ré-sor: r—m—f—s—l—t—d'—r' lágy - szomorkás: lá-sor fi-vel.
DUDANÓTA	Népzene	Régi Stílusú népdal, egyszerű ritmussal: TÁ TÁ TÁ TÁ
DÚR	Hangsor	Dó-sor: d—r—m—f—s—l—t—d' derűs, fényes, erős hangulat. Ión
DÚR	Akkord	Hármashangzat hangzástípus és hangulat. N3+k3=T5. dó-mi-szó
e-moll	Hangsor - Hangnem	e hang magassága = lá. Onnan lá-sor szerkezet és hangulata épül fel. G-dúr párhuzamos mollja. Előjegyzése így 1#
EGÉSZ	Ritmus	Ritmusérték; jele: üres fej. Hangoztatása: Táááá
EGÉSZ	Forma és elmélet	Zárlat lehet egész és félzárlat.
EGÉSZHANGÚ	Hangsorok	Egy oktáv csak egész hangokra bontott. 6 N2-nyi távolság.
EGYHÁZI	Zenetörténet	A zene világában megkülönböztetünk egyházi és világi műveket.
EGY TAGÚ FORMA	Forma	A zenemű terjedelme és formája: egy periódus (AB, vagy A Av)
EGYVONALAS	Hangok	Hangcsalád. A legkellemesebb magasság. Jele: ' vagy -. pl: c'
ÉLES	Ritmus	Ritmusképlet = összetett ritmus. Nyolcad és pontozott negyed.
ELŐJEGYZÉS	Hangsor - Hangnem	Kiejtése (hangoztatása): Ti tá á j, vagy ti tá á m. (Kossúúúth) Adott hang magasságáról szeretném ha megszólalna egy dallam. Ehhez az adott hanghoz illő dó--ré--mi--fá--szó--lá--ti--dó' szerkezet szükséges. A törzshangokat addig módosítom, amíg létrejön a szükséges skála. Összegezve a szükséges módosításokat, a sor elejére írom.
ELŐTAG	Forma	A periódus nevű zenei alapegység első része. A periódus részei: Előtag (kérdés, nyitás) és UTÓTAG (válasz, zárás),
ELŐKE	Díszítés	Egy hang előtt megszólaló díszítés, hang. Jele: kis, vékony hang.
ENHARMÓNIA	Hangok, Hangközök, ...	Egy emeleten több hang is lakhat. Ez bizony mindenre kihat.
ERESZKEDŐ	Népzene	Régi stílusú népdal jellemzője: Ereszkedő dallamvonal.
ERŐS	Népzene	Az Új stílusú magyar népdalok két féle zárása: Erős: ti tááj tá szün. és a gyenge (lág): Táá tá szün.

ESZTAM	Ritmus	Off beat, um-CA, Közéütés (súlyok közé), Cáva-/ Farkas-játék.
Expozíció	Forma	A szonátaforma első része: témák bemutatása (fő, mellék, záró)
f	Hangerő	A Forte (hangos, erős) rövidítése
F-Dúr	Hangsor - Hangnem	F hangmagassága = dó. Onnan: Dó sor. párhuzamos moll: d. 1b.
FELVILÁGOSODÁS	Zenetörténet	A Klasszicista kor ideológiai irányzata, a megismerés, a kísérletek, ismeretek szeretete.
f-KULCS	Jel	A kottában a mély hangok jelölésére használjuk.
FEJ	Jel (Ritmus)	A kis f helyét mutatja meg: két pöttye közti vonalon.
FERMATA	Jel	A kottában a hang része
ff	Hangerő	Zenei sor/ darab végén kitartott hang jele. Fölé írt: korona. ☺
FÉL	Ritmus	Fortissimo, fokozottan erős, Fokozottan hangos.
FÉL	Forma	Ritmusérték; jele üres fej és szár; Hangoztatása: Táá
FOKSZÁMOK	Akkordok	A zárlatok egyik csoportosítása: Fél és egész zárlat.
FOLKLORIZMUS	Népzene	Adott hangsor hangjaira épülő hármashangzatok jele és kódja.
FORDÍTÁSOK	Akkordok	Római számmal jelöljük: I II III IV V VI VII
FORTE	Hangerő	A népi kultúra elemei bekerülnek a mű - városi kultúrába.
FŐ	Akkordok	Egy akkord - hangzat elemei közül bármelyik lehet a legalsó.
FRÍG	Hangsorok	Annyi helyzetlehetőség jön létre, ahány hangú az akkord.
		Hármashangzat esetén: Alap (A), Szext (6), Kvartszext (6/4)
		Erős, hangos. Jele és rövidítése a kottában: f
		Fő- és mellék hármashangzatokat különböztetünk meg. I IV V
		Fő: A hangsor hangulatával megegyező hangulatú hangzástípus.
		Hétfokú / modális hangsor. Mi-sor.
		mi-fá—szó—lá—ti-dó'—ré'—mi' lágy, moll jellegű. lá-sor tá-val.

FUNKCIÓK	Akkordok és Elmélet	Szerepkörök. Egy darabban, hangsorban betöltött szerepe az adott hangsor hangjainak és a rá épülő akkordoknak. Tonika (T): I és VI. Domináns (D) V, VII és III. Szubdomináns (SD vagy S): II és IV. G hang magassága = dó. Onnan: Dó-sor. 1#. Párhuzamos moll: e. A kottában a közepes és magas hangok jelölésére írjuk ki. g hang magassága = lá. Onnan épül fel a lá-sor (moll) szerkezete és hangulata. Ehhez 2 b módosítás szükséges a törzshangokban: b esz. B-dúr párhuzamos mollja g-moll.
G-Dúr g-kulcs g-moll	Hangsor - Hangnem Jel Hangsor - Hangnem	A kottában két hang áttekinthetőségét és tagolását mutatja Zenei előképzőben és általános iskola 1-2. osztályban tanult dal A magyar népdal új stílusának ritmusrészlete a gyenge zárás: táá tá szün. (Másik típus: erős: ti tááj tá szün.) Középkori egyszólamú, latin nyelvű, egyházi zene. Ha egy szótag egy hang: szillabikus. Ha egy szótagon sok hang szól: melizmatikus. A Törzs és ABC-s hangok ismétlődésekor egy-egy csoport saját magasságot és nevet visel: Szubkontra, Kontra, Nagy, kis, 1vonalas, 2vonalas, 3~, 4~, 5~ Egy hármashangzat-akkord hangzástípusai - szerkezetei - hangulatai: Dúr, moll, szűk és Bő lehetnek az őket alkotó tercek tükrében. Három hangból álló akkord. Tercenként építkeznek. Hangzástípusai, egyben hangulatai: oldott: derűs DÚR (Jele: D), lágy elgondolkodó moll (m) feszültséget keltő szűk (sz) és Bűvöletes-különleges Bő (B) Alap, szext és kvartszext fordításokban hallható. Eltérő, nem azonos, más.
GERENDA GYERMEKDAL GYENGE	Jel (Ritmus) Népzene Népzene	
GREGORIÁN	Zenetörténet	
HANGCSALÁD	Hangok	
HANGZÁSTÍPUS	Akkordok	
HÁRMASHANGZAT	Akkordok	
HETERO	Népzene	

HÉTFOKÚ	Hangsorok	Heteroritmia, Heterometria, Heteroszillabia, Heteropódia, Hét hangból, Hét tagból, Hét fokból álló hangsorok. Modálisok. Hangjai: dó ré mi fá szó lá ti ... ismétlődve. Minden hangról indítható egy hétfokú hangsor Saját névvel és hangulattal. Derűs 😊 és Lágú 😞 .
HEXA...	Hangsorok	6; Hat hangból álló hangsor.
HOB	Zenetörténet	Haydn műveinek jegyzéke
ISMÉTLÉS	Jel	Egyenes függőleges mentén két pont egymás felett
IZO	Népzene	Azonos, egyforma, egyező.
JÁTÉKDAL	Népzene	Izoszillabia, Izoritmika, Izometrika, Izopódia, ...
k	Hangközök	Zenei előképzőben és általános iskola 1-2. osztályban tanult dal kis
KAMARAZENEKAR	Apparátus	Kis létszámú zenekar. Lehet vonós, fúvós, ...
KANÁSZTÁNC RITMUS	Népzene	Régi stílusú dalok közül: titi titi titi tá titi titi tá tá ritmusú.
KÁNON	Zenetörténet, Hármashangzat, Hangköz	Egy dallamot többen énekelnek, egymást követve.
KERESZT	Jel	Módosítójel a hang előtt. A hangot fél hanggal felszállítja. # A hang magassága és neve megváltozik. ABC-s hangnál: -isz.
KÉSLELTETÉS	Forma	Az előző akkordból megmaradó hang(ok), miközben a többi szólam zár.
KÉTVONALAS	Hangok	Hangcsalád. Jele:"
KIDOLGOZÁS	Forma	A szonátaforma második része (Expozíció - Kidolgozás - Repríz)
KIS HÁROMTAGÚSÁG	Forma	Két periódus időtartam tartalmaként három részes forma: A ba Nem a teljes első rész tér vissza, hanem annak egy része: vége.
KLARINÉTKVINTETT	Apparátus	Klarinétkvintett. Vonósnégyes + klarinét.
KORD	Hangsorok	Lánc, Fűzér; Szomszédos hangok sora. görögös írásmódban
KONTRA	Hangok	Mély hangcsalád neve. Jele: <u>C</u> , vagy <u>C</u> .

KORONA KUPOLÁS	Jel Népzene	Zenei sor/mű végén hangmeghosszabbítást jelző: ív, alatta pont Az új stílusú magyar népdalok dallamvonala, dallamíve kupolás. Ennek oka: az első és az utolsó sor egyforma, vagy hasonló. A középső két sor feljebb szól. AA ⁵ A ⁵ A AA ⁵ BA ABBA ABCA
KROMATIKA KROMATIKA KÜRTMENET	Hangsor Forma és elmélet Népzene, Hangközök	Az oktávot 12 egyenlő félhangra osztó hangsor. Félhanglépések a darab közben. Színesítők. Kroma: szín. A német nyelvterület kedvelt, kürtutánzó kétszólamú jelensége d-m, r-s, m-d párban + tercparhuzamban zajlik az ilyen muzsika Köchel jegyzék szám; Mozart műveinek rendszerezési száma.
KV	Zenetörtnet	
KVART	Hangköz	4 hang távolsága. C-F. Szó,-dó. Tiszta vagy bő. Jelei: T4 és B4. Pl.: Kis Kará(csony), Csipkefa bimbója, Harry Potter, Minden kvart tiszta, amiben van egy kis szekund.
KVINT	Hangköz	5 hang távolsága. C-G. Dó-Szó. Tiszta, vagy szűk. Jelei: T5, sz5 Pl.: Hull a pelyhes, Egy tál dödölle, Kis Kece, Szegény legény, ** Minden kvint tiszta, amiben van egy kis szekund.
KVINT KVINTKÖR KVINTOSZLOP KVINTVÁLTÁS	Akkord Hangnem Hangnem Népzene	A hármashangzat tagjai: Alap-Terc-Kvint. a-3-5. A hangnemek rendszerének kör alapú ábrázolása. A hangnemek rendszerének függőleges ábrázolása. Régi stílusú daltípus, melyben a 2. rész az 1. rész ismétlődése 5 hanggal lejjebb. Így ereszkedik és ismétlődik a dallam. Jele: ABA ₅ B ₅ A ⁵ BA ⁵ B Pl.: Volt nekem, Hej Dunáról, Megrakják, Érik a szőlő, Páva
LARGO LÁ-SOR TÁ-VAL	Tempó és karakter Hangsor	Lassú, nyugodt, széles, hömpölygő lá, tá, dó ré mi fá szó lá. Valójában mi sor: fríg. mi fá szó lá ti dó' ré' mi' ☹️

LÁ-TETRATON	Hangsor	lá-ról fel 4 hang, mely nem mind szomszéd: lá,--dó-rá-mi Pl.: Hová mégy, hová mégy?
LENTO m / M MAGGIORE - MINORE	Tempó és karakter Akkordok Elmélet	Lassú. Vontatott. A moll hármashangzat rövidítése és kódja. :(lágy. k3+N3. A zene egyik fele dúrban, másik fele az azonos alaphangú mollban van.
MELIZMATIKUS	Zenetörténet	Az egyházi tartalmú középkori latin gregorián ének során ha egy szótag alatt sok hang szólalt meg: melizmatikus.
MELLÉK	Akkord	Egy hangsor minden tagjára épülhet hármashangzat. Fő hármashangzat: hangzástípusa egyezik a hangroséval. Mellék hármashangzat: a többi hangra - tagra - fokra épülő.
METRIA	Népzene	Méter - Mérés - Mérték. Meváltozik-e az ütemmutató a zene során / a zenei sorokban? mp. Középhalk.
MEZZOPIANO MENÜETT mf MIXOLÍD	Hangerő Forma és Tánc Hangerő Hangsorok	A barokk kor táncsorozatnak (Szvit) része. 3 / 4 -es tánc. Hangerőjel és kód: mezzoforte: középerős, középhangos. XÓ - szó. Szó-sor: szó,--lá,--ti,-dó—ré—mi-fá—szó Derűs, fényes jellegű. Dúr jellegű. DÓ-sor tá-val. ld. még: modális hangsorok. Egyházi hangsorok.
MODULÁCIÓ	Forma és Hangnem	A zenemű egy hangnemben (előjegyzéssel) indul. Onnan eltér: megjelenik vagy eltűnik # vagy b. Ez állandósul. És zár is a zene az új hangnemben.
MÓDOSÍTÓJEL	Hangok , minden téma	Hanglift. Képe: ↑ létra: #. ↓ nehéz pocak: b. ↑↑: x. ↓↓: bb. A sor elején: egy hang minden oktávjára, s minden ütemre hat. Egy ütemben kiírva: csak az adott ütemen belül hat. A hangok neve és magassága megváltozik általuk: # -isz. ## = x - iszisz. b -esz. bb - eszesz.

MOLL	Hangsorok	A törzshangokból ABC-s hangok lesznek. A hangok eltolását feloldójel képes semlegesíteni. lá-sor, Lágy sor, Lá-hoz Lá-ról. Hangjai: lá, ti, dó ré mi fá szó lá Elgondolkodó, lágy, bágyadt, este, szomorkás, meghitt. Régibb neve: eol.
MOLL mp Kamarazenekar Késleltetés N NAGY	Akkord Hangerő Kis háromtagúság Klarinétkvintett Hangköz	Hármashangzat hangzástípus és hangulat. k3+N3=T5. lá,-dó-mi jel és kód: mezzopiano: Középhalk. Nagy. Szekund, terc, szext és szeptim.
NEGYED	Ritmus	Ritmusérték; Jele: beszínezett fej és egy szár. Kiejtése: tá
NYOLCAD	Ritmus	Ritmusérték; Jele: beszínezett fej, szár, zászló/ gerenda.
NYÚJTOTT	Ritmus	Kiejtése: ti Ritmusképlet = Összetett ritmus. Pontozott negyed és nyolcad. Kiejtése (hangoztatása): Tá-á-j ti, vagy Tá-á-m ti. A-a-azt ü- 8 hang távolsága. dó-dó'. C-c. Jellege: Tiszta. Jele: T8.
OKTÁV	Hangköz	pl.: Hull a szilva, Hej Vargáné, Kis kertemben uborka
OPUS, OPUS szám ORGONAPONT OSZTINÁTÓ ÖTFOKÚ	Zenetörténet Forma és elmélet Ritmus Hangsor	Egy komponista műveinek jegyzékszám. Sorrendben. Jele: Op Darab közben az alsó/ más szólam egy hangmagasságot ismétél. Makacsul ismétlődő ritmusképlet. De dallam és basszus is lehet. 5 hangot, fokot tartalmazó hangsor. A magyar népzene ősi rétege félhang nélküli pentatónia. Hangjai: dó ré mi szó lá (dó') k3 és N2 távolságokkal. Öt hang fűzére esetén: Pentakord / pentachord a hangsor. A zene jelrendszerét ebbe írjuk. Részei: vonalak és vonalközök. Pszt! Halkan! Olasz: Piano! rövidítése és kódja a kottában.
ÖTVONAL p	Jel Hangerő	

pp	Hangerő	Hallatlanul halkan, Hátborzongató Halksággal, halmozottan halk
PARLANDO	Tempó és karakter	Beszélve, elbeszélve, szöveghez alkalmazkodó ritmusban
PÁRHUZAMOS HANGSOR	Hangsorok	Egy előjegyzés létrehoz egy adott hangról épülő d-r-mf-s-l-td' szerkezetet. Oktávokon át: d—r—m—f—sz—l—t—d'—r'—m'—f'... E hangsor minden hangjáról épülhet egy-egy hétfokú hangsor. Azonos az előjegyzés. Azonosak a hangok. DE MINDIG MÁS SZELETÉT NÉZZÜK az óriás hangszalagnak. Hangsorok: ión (dó). dór (ré). fríg (mi). líd. mixolíd. eol. lokriszi. ld.: Párhuzamos hangsor. Azonos előjegyzés hétfokú hangsorai. 5; Öt hangból álló hangsor Kérdés - válaszból álló zenei egység. Érzete: nyitás - zárás. Előtag - utótag részei 4-4-, 8-8 ... ütemesek. Psz! Halkan! Csendesen! Olasz szó. Mellék. Plagális zárlat, plagális irány: I V IV I Hangmeghosszabbítást jelez. Önmaga felével hosszabbít meg. A zenei sorokban egyezik az ütemek száma? Megváltozik? Az ötvonal részei: 5 vonal + 4 vonalköz. Ha szükséges, ~-t írunk Sebes. (nagyon gyors) 1 hang távolsága. dó-dó. c-c. Jellege: Tiszta. Jele: T1. pl.: Hej tulipán Haladva a dalban 1-es kapu után ismétlés, ismétléskor 2-es kapu Zenei és művészettörténeti korszak. XIII-XVI. századok. Reexpozió - Repríz - Visszatérés: A szonátaforma 3. része. Régi stílus: gyökereiben Honfoglalás előtti dalok. Ereszkednek. Szabadon, vagy feszesen előadottak. Dallamcsipkés. 5 / 7 fokú. Ritmusérték, 16-od. Jele és kódja: színes fej, szár, két zászló Jelzés: Fokozatosan visszatartva, egyfajta lassítás. Ritmus. A népdal soraiban azonos a ritmus? Megváltozik?
PÁRHUZAMOS MODUSZ	Hangsorok	
PENTA	Hangsorok	
PERIÓDUS	Forma	
PIANO	Hangerő	
PLAGÁLIS	Zeneelmélet	
PONT	Ritmus	
PÓDIA	Népzene	
PÓTVONAL	Jel	
PRESTO	Tempó és karakter	
PRÍM	Hangköz	
PRÍMA VOLTA SZEKUNDA VOLTA	Jel	
RENEZÁNSZ	Zenetörténet	
REPRÍZ	Forma	
RÉGI	Népzene	
RI	Ritmus	
RITENUTO	Tempó és Karakter	
RITMIA	Népzene	

RONDÓ	Forma	Kör. ABACADA szerkezet. Rondó téma és epizódok (közjáték) váltakoznak. Minimum háromszor tér vissza a Rondó (azonos hangnemben).
RUBATO	Tempó és karakter	Szabadon, szívből énekelve.
RV	Műjegyzék	Vivaldi műveinek jegyzékszám
sz / SZ	Akkordok	Szűk hármashangzat jele és kódja. ti,-ré-fá (Mekk mester) Szerkezete: Két kis terc. Összesen szűk kvint.
	Hangköz	Kisebb, mint az összes többi egyforma (Tiszta) hangköz: T8, T5, T4, T1. sz8 sz5 sz4 sz1. Kisebb - szűkebb, mint a kis hangközök: 2, 3, 6, 7.
SZEKUND	Hangköz	2 hang távolsága. dó-ré. C-D. mi-fá. e-f. Közeli-kis vagy nagy táv
SZEKVENCIA	Forma	Jelei ez alapján: N2 és k2. Pl.: N2: Süss fel Nap. k2: Für Elise Zenei lépcső: Egy zenei egység ismétlődik egyre feljebb/lejjebb Felépít, fokoz, vagy halmoz.
SZEXT	Hangköz	6 hang távolsága. Kisebb és nagyobb létezik. Jele: k6. Tiszta kvinten egy kis szekund. pl.: Gerencséri utca Jele: N6. Tiszta kvinten egy NAGY szekund. pl.: A part alatt *szűk kvinten a nagy szekund még mindig csak egy k6-et ér el.
SZEXTOLA	Ritmus	Egy negyedet (tá) 6 egyforma részre osztó ritmus. Jele 6 hat db 16-od felett.
SZI	Hangsor, Hangok	A szó hang elé keresztet (#) írva felemeljük azt: Szi lesz. Törzshangot emelve # szállítja. Keresztes hangot emelve x. Leszállított (b-s) hangot emelve: feloldójel ♯
SZILLABIA	Népzene	A szi szerepel az összhangzatos és a dallamos mollokban.
SZILLABIKUS	Zenetörténet	Szótag. Népdalban a szótagok száma egy zenei sorban. A középkori latin nyelvű egyházi gregorián ének szillabikus, ha az egyes szótagokra egy-egy hang szól.
SZÜ	Ritmus	Nyolcad értékű szünet, vagyis ti hosszúságú csend.

SZŰK / SZŰKÍTETT	Hangköz	A Tiszta hangköznél kisebb / a kis hangköznél kisebb: szűkebb T1 T4 T5 T8. sz1 sz4 sz5 sz8. sz3 sz6 sz7. Jele és kódja: sz. Hármashangzat hangzástípus és hangulat k3+k3=sz5 ti,-ré-fá. Negyed értékű szünet, vagyis tá hosszúságú csend.
SZŰK / SZŰKÍTETT	Akkord	A kottában a hang része. Egyenes függőleges vonal.
SZÜN	Ritmus	Összetett ritmus, avagy ritmusképlet. nyolcad negyed nyolcad
SZÁR	Jel (Ritmus)	-dó—ré—mi-fá—szó—lá—ti-dó— egymáshoz képest fix távolságú hangok sora ismétlődő szerkezet
SZINKÓPA	Ritmus	a kényelmes magasság felett felső ' a kényelmes magasság alatt alsó , jelzéssel
SZOLMIZÁCIÓS HANGOK	Hangok	A hangok módosíthatók
SZONÁTA	Forma	Többtételes mű, egyik, vagy két tétele szonátaformában van.
SZONÁTAFORMA	Forma	A Bécsi Klasszicizmus alapvető formája. Részei: Expozíció: témák bemutatása Kidolgozás: számos módon Repríz - Reexpozió - Visszatérés. Coda (nem kötelező) záradék. Összetett zenei forma.
SZONÁTARONDÓ	Forma	A Barokk kor kedvelt zeneművei a szvitek. Táncok sorozata.
SZVIT	Zenetörténet és Formák	Lehetséges 3 részes Overture után 4 alaptétel következik (Allemande, Courante, Sarabande, Gigue) melyek mellett sok más tánc is elhangozhat.
TÁ	Ritmus	Ritmusérték. Negyed. Jele: beszínezett fej és szár.
TÁÁ	Ritmus	Ritmusérték. Fél. Jele és kódja: üres fej és szár.
TÁÁÁÁ	Ritmus	Ritmusérték. Egész. Jele és kódja: Egy üres fej.
TEMPO GIUSTO	Tempó és karakter jelzés	Fesztes tempó: vagyis táncolható, vezényelhető. Metrikus.

TERC	Hangköz	3 hang távolsága. NAGY, vagy kis: Jelei: N3 és k3. A N3-ben két nagy szekund van. A k3-ben van egy kis szekund. pl.: N3: Boci-boci. k3: szólj síp, Zsipp-zsupp.
TERC	Akkord	A hármashangzat tagjainak neve: Alap (a), Terc (3) és Kvint (5). Alapállapot: az alaptól a Terc terc, a Kvint kvint hangközre van.
TITI	Ritmus	Ritmusérték. Nyolcad. Jele: színezett fej, szár, zászló/gerenda
TIZENHATOD	Ritmus	Ritmusérték. Jele: színezett fej, szár, két zászló/gerenda. ri
TETRA	Hangsor	4; Négy hangból álló hangsor
TON	Hangsor	Hang. Előtte egy szám áll, ami jelzi: hány hangból álló hangsor.
TÖRZSHANG	Hangok	C—D—E—F—G—A—H-c Fix rezgésszámú (magasságú) hangok ismétlődő rendben követve egymást. Családjai saját jelzésűek.
TRI	Hangsor	3; három hangból álló hangsor. A szó második tagja írja le, hogy a hangok mind szomszédok, vagy nem.
TRIOLA	Ritmus	Egy egységet pl. tá (negyed) 3 egyforma részre osztó ritmus. Jele 3 három db egyforma ritmusérték felett.
TRIÓ	Forma Apparátus	A triós forma (ABA) középső része, melyet 3 muzsikus játszik. 3 fő, majd kamaracsoport az egész zenekarhoz (tutti) képest.
TRIÓS FORMA	Forma	Háromrészes, visszatéréses forma. A három tag is egy-egy visszatéréses forma. Fraktál.
TRIPLA	Ritmus	Régen kedvelt és felemelő szokás volt egy páros dallam és zene 3-as párját is megírni, eljátszani. A ritmus megváltozott. Pl.: Allemande - Tripla.
TRITONUS	Hangköz	Tri = 3. Ton = hang. Tritónusz =3 NAGY szekund egymást követ. Így Bővített kvárt jön létre. (Dúrban k6-re, mollban Nagy 6-re oldódva) Azonban a B4 hangzása egyezik a szűk kvintével (sz5). Ezért az oldásból derül ki, hogy B4, vagy sz5 szól. sz5 oldása Dúrban: N3, mollban: k3.

TRUBADÚRLÍRA	Zenetörténet	A középkori hűbéres, céhes, városok világában a lovagi erények a HIT, gyámolítás és az urukhoz való hűség volt. Gyakorolván a harcokhoz egy hölgyet ismertek általában: a várúrnőt. Sokan szerettek bele, s írtak hozzá verseket - dalokat
T - S - D TUTTI	Akkord, Elmélet és Forma Apparátus	Funkciók, szerepkörök ... Tonika - Subdomináns - Domináns jelei Mindenki, mind. Minden zenész játszik.
ÚJ	Népzene	Olyan szakasz a zenéne, ahol mindenki játszik. A magyar népzene új rétege: kb. 300 éves dalok. Visszatérő szerkezetűek, az első és az utolsó sor azonos. Ettől kupola keletkezik. Felső kvintváltással, vagy anélkül. Előadásuk: Tempo giusto. Sok az éles és nyújtott ritmus. Hétfokúak. Nincs dallamcsipke. Csoportosan énekelhető. Tánc. Ritmuszárásuk: Erős (ti tááj tá szün) vagy gyenge (ttá tá szün). Klasszikus dalok énekszólamának befejeztével a zongorajáték. A klasszicizmus alapvető formaegysége a periódus. Részei: előtag és utótag. (Kérdés - válasz; nyitás - zárás) Hanglakás. Az ütem első hangja hangsúlyos, ha nincs más kérdés. A leírt zene elején lévő szám. Két tagja egymás felett látható, Felső: Hány darab? Alsó: Milyen érték? férne az ütembe, egyszerűsítve?
UTÓJÁTÉK UTÓTAG	Forma Forma	A hanglakások „fala”. Függőleges vonal.
ÜTEM ÜTEMMUTATÓ	Jel Jel	Az ütemmutató váltakozik, így a lüktetés is. Egy hétfokú hangsor VII. hangja, tagja, foka Közel, kis szekundra (k2) van a következő alaphangtól. Felvezet az alaphangra. Dó sor esetén (Dúrban): ti. lá sor esetén (mollban): szi. A szót felemelve # lesz szi hang.
ÜTEMVONAL VÁLTAKOZÓ VEZETŐHANG	Jel Ritmus és Népzene Hangsorok	A leírt zene végét jelző Két függőleges vonal.
VÉGE VILÁGI	Jel Zenetörténet	A zene az egyik szempontból tekintve lehet világi és egyházi.

VIOLINKULCS	Jel	A leírt zene elején kulcs mutatja meg, melyik törzs-és ABC-s hang hol lakik az ötvonalban. A violinkulcs g-kulcs: a g hang helyét jelöli ki; a 2. vonalon.
VIVACE VOLTA	Tempó és karakter Népzene és Ritmus	Jelzés: Élő, életteli, élénk A reneszánsz gaillard tánc hatott a magyar népköltészetre. 3/4 Pl.: Elment a két lány, Gyújtottam gyertyát
VONAL	Jel	A vonalrendszer része, az ötvonal része. 5 db van.
VONALKÖZ	Jel	A vonalrendszer része, az ötvonal része. 4 db van.
VONÓSNÉGYES	Forma	Kamarazenei előadói csoport, apparátus. Tagjai: I. hegedű, II. hegedű, brácsa, gordonka
ZÁRLAT	Zenetörténet Forma	Zenei műfaj, 4 vonósra írt szonáta. Valami felét, végét, megállását jelzi. Lehet fél és egész
ZÁSZLÓ	Jel (Ritmus)	Népdaloknál új stílusban 2 ritmuszárást figyelünk: erős/gyenge A kottában a hangjegy része. (Nyolcad, tizenhatod)

KALANDOR

JELEK: 5vonal, vonal, vonalköz, pótvonat. Ütem - Ütemvonal - Vége - Ismétlés - Prima volta szekunda volta.
Kulcs (g, f, c) Hangerő - dinamika (pp p mp mf f ff cresc. decresc.)
Tempó és karakter jelzés Előjegyzés (Módosítójelek a skálához)
Dísz (trilla, előke, utóka, ...) Da Capo al FINE és FINE

HANGOK: Törzshang, Módosítójel, ABC-s hang, Feloldójel, Hangcsaládok: A,, Nagy kis c1 e" d" g"" Enharmónia

HANGKÖZ: k N T SZ B Prím 2 terc N3 kvart Tritónusz B4 Kvint Szext sz6 B6 Szeptim Oktáv B8
Enharmónia Izofón oldás

AKKORDOK: harmoniák:

Hármashangzat: a-3-5 Kvint Terc Alap. Hangzástípus: D m Sz B. Fordítások: A 6 ⁶₄ D⁶ m⁶ M⁶₄ Sz⁶₄ Funkciók: T S D
* Fő Mellék Izofón oldás Enharmónia

Négyeshangzat: Domináns⁷ D⁷ V⁷ Szűk szeptim Sz⁷ VII^{#b7}

HANGSOR: Kromatikus

Egészhangú

KORD és TON: Bikord Pentaton lá-tetraton Triton

Modális: Ión Dór Fríg Líd (Lyd) Mixolíd Eol (természetes moll) Harmonikus Moll (Összhangzatos) Melodikus Moll

(Dallamos) Dó-sor tá-val Szi Fi és Szi

Dó-sor fi-vel Lá sor fi-vel Lá-sor tá-val Melodikus Dúr d-Fríg f-moll Mixolíd, A-dór d-lá-pentaton, Mollok:

Naturális, Modális-Egyházi-Hétfokú hangsorok, Mollok Maggiore-minore Természetes

Hangnem: Kvintoszop Kvintkör Bűvös szám Előjegyzés Vezetőhang X-dúr Y-moll Párhuzamos

Változás: Alteráció - Hangnemi kitérés. Moduláció - új előjegyzés és ott zárás.

MŰFAJ: Opera Dal Vonósnégyes Szonáta Szimfónia Szerenád Diverdimento

Elem: Kadencia: virtuóz szóló a versenymű zárása előtt.

TEMPÓ: Grave Adagio Largo Lento Moderato Andante Vivo Vivace Allegro Presto Prestissimo

Karakter: Cantabile Grazioso Leggiero

Változás: Ritardando Ritenuto Stringendo

Mérték: Poco piú

HANGERŐ: Dinamika: pp Piano Mezzopiano mf Forte ff Decrescendo Crescendo

RITMUS:

Mérték: Mérő Esztam Osztinató Ütemezés. Gyorsítás - Lassítás.

Értékek: Egész Fél Negyed Nyolcad Tizenhatod... Díszben: Előke Utóka.

Képletek: Éles Nyújtott Szinkópa Kiséles Kisnyújtott kisszinkópa. Vonuló szinkópa. Duola Triola Quartola Quintola Szextola.

ZENETÖRTÉNET:

Korok: Óskor Ókor Középkor Román Gótika Reneszánsz Barokk Klasszicizmus Romantika Századforduló XX.sz. Kortárs Modern

Barokk: Vivaldi Bach Händel. Szvit: Ouverture Allemande Courante Sarabande Gigue Bourrée Menüett Air Badinerie

Opus szám: Op, KV Mozart. BWV Bach. HOB Haydn. RV Vivaldi.

Bécsi klasszicizmus: Felvilágosodás. Enciklopédiák.

Haydn Mozart Beethoven. Szonátaforma Periódus (előtag-utótag) Késleltetés

Műfajok: Vonósnégyes Opera Szimfónia Szerenád Diverdimento Kvintett Verseny

NÉPZENE: Gyermekdal-játékdal, Régi, Új, Vegyes, Aszimmetrikus, Ballada,

Elemzés: Sorszerkezet Hangkészlet Hangsor Kadenciarend Csúcshang Ambitus * Érdekes: A⁵B⁵AB A A⁵BA ABBA

Hasonlóság - Külömbőség: Szillabia Ritmia Metria Pódia Izo Hetero

Előadás: Tempo giusto Parlando - Rubato

Dallamvonal: Ereszkedő Kupolás

Zárás: Ritmuszárás: Erős Gyenge

Típus / Érdekesség: Zsoltározó Kvintváltó Kanász Dudanóta ... Folklorizmus Folklorizáció

FORMÁK: 1 tagú 2 tagú 3 tagú Kis háromtagúság
Rondó Szonátaforma Triós Szonátarondó

Zárlatok: Ál Igazi . Teljes Egész Fél . Autentikus Plagális

Részek: Előjáték Utójáték Periódus (Előtag - Utótag) Bővítés (Belső - Külső), Szekvencia, Trió. Fraktál

GRATULÁLOK!

Ha igazán jól sikerült a játék, megfigyelheted és érezheted, hogy nyugodtabb, magabiztosabb, türelmesebb, szerényebb, figyelmesebb és nagyobb tudású lettél.

MINDEN JÓT!

Ha bármikor segítségre van szükséged, kérdezz!

